

RICHARD BACH

Let iznad oblaka

«1992»

Novi roman autora

»Galeba Jonathana Livingstona«

Ričard Bah

Let iznad oblaka

Naslov originala:

*Richard Bach
Hypnotizing Maria*

S engleskog preveo:

Mile Tomić

01.

Džejni Forbs je upravljao avionima. Ništa drugo pametno nije radio još otkako je nekad davno napustio koledž i dobio pilotsku dozvolu. Voleo je sve što je imalo krila.

U vojsci je upravljao borbenim avionima ne mareći mnogo za politiku, dodatne dužnosti i čudan manjak sati leta. Odlučio je da ode rano, kad su mu ponudili priliku.

Avio kompanije ga nisu htele. Jednom se prijavio, ali je pao na pitanjima iz testa za pilote.

1. Kad biste mogli da birate, da li biste bili stablo ili kamen?

2. Koja je boja bolja, crvena ili plava?

Na ta pitanja nije odgovorio, s obzirom da nisu imala nikakve veze sa letenjem.

3. Jesu li detalji važni?

»Naravno da nisu važni«, rekao je. »Važno je da se svaki put bezbedno sleti. Koga briga jeste li uglancali cipele?«

Kad ga je ispitivač pogledao u oči i rekao: »Nas«, shvatio je da je to pogrešan odgovor.

Ali u vazduhoplovstvu može da se radi mnogo toga osim da se upravlja borbenim i teretnim avionima. Postoje čarter-letovi, korporacijski i turistički letovi, oprašivanje polja i akrobacije na aeromitinzima, obletanje naftovoda i fotografisanje u letu, avio prevoz, razvlačenje natpisa, jedriličarstvo, dizanje skakača koje treba odrešiti, trke u vazduhu, televizijsko izveštavanje sa visine, izveštavanje o saobraćaju, policijski letovi, probni letovi, prevoz tereta i akrobacije na sajmovima u starim dvomotorcima. Tu je, naravno, i podučavanje da bi se pojavljivali novi ljudi, sudbinski naklonjeni letenju kao i on sam... uvek su tu i obuke iz letenja.

Kako mu je život prolazio, bavio se svim tim poslovima. Poslednjih godina postao je instruktor letenja, i to dobar, u skladu sa izrekom da najbolje instruktore možete prepoznati po boji njihove kose.

Nije reč o tome da je bio nekakav veteran ili da vise nije imao šta da nauči. Kako je bio sam, jednostavno je svoj deo letenja ugurao u nekoliko decenija, prikupivši dvanaest hiljada sati letenja. Nije to

bilo naročito puno, ali ni malo. Dovoljno da Džejmi Forbs nauči da bude ponizan. Ali u duši je još bio klinac koji je žarko želeo da leti u bilo čemu čega bi mogao da se dočepa.

Sve je bilo kako je i trebalo da bude i ne naročito zanimljivo, osim onoga što se dogodilo prošlog septembra. To što se dogodilo nekima neće biti važno, a drugima će promeniti život, kao što je promenilo i moj. S obzirom da čitate ove stranice, i vi biste mogli da budete jedan od nas.

02.

Tada je mislio da se radi o slučajnosti. Džejni Forbs je leteo avionom Bič T-34 iz države Vašington prema Floridi pretvarajući zimu u leto, dok je držao obuku letenja usmeravajući nos aviona prema jugoistoku za vreme šesnaestočasovnog leta, leteći u periodima od po četiri sata.

T-34 je, ako niste upoznati, prvi avion koji je vojska pre dosta godina poverila kadetima vazduhoplovne škole: mašina kojom upravlja propeler, sa jednim motorom, niskim krilima, dva sedišta, jedno iza drugog, dvesta dvadeset pet konjskih snaga, boje svetlog aluminijuma. Pilotska kabina je bila postavljena kao kod borbenih aviona, tako da je budućim pilotima bilo lako da školski avion zamene borbenim.

Tada, dok je marširao i učio, pamtio propise, Morzeovu azbuku i zakone aerodinamike, nije mogao ni da zamisli da će dosta godina kasnije i sam posedovati isti takav avion, koji je poprilično doterao, onako kako civili rade kad se dokopaju nekakvog vojnog viška.

Njegov T-34 je, na primer, imao motor Kontinental od trista konjskih snaga, elisu sa tri kraka, kontrolnu tablu sa navigacionom opremom koja nije bila ni izmisljena kad je avion bio nov. Bila je to dobro konstruisana letelica i slatka mala vazдушna mašina.

Ujutru je sam leteo od Sijetla do Tvin Folsa u Ajdahu. U podne je uzleteo iz Tvin Folsa iznad Ogdena i Rok Springsa, prema Nort Platu u Nebraski.

To se dogodilo na sat vremena od Nort Plata, 20 minuta severno od Čejena.

»Mislim da je mrtav!«

Ženski glas preko radija. » Da li me neko čuje? Mislim da mi je muž mrtav!«

Javljala se na 122,8 megaherca, na frekvenciji malih aerodroma, a glas joj je bio glasan i jasan - nije mogla da bude jako daleko.

Niko nije odgovarao.

»Možete Vi to, gospodine Forbs.« Smiren i strpljiv, s malo južnjačkog naglaska u tom nezaboravnom glasu.

»Gospodine Dekster?« rekao je glasno kao da ga je grom pogodio. Bio je to njegov instruktor letenja od pre četrdeset godina čiji glas nikad neće zaboraviti. Okrznuo je pogledom ogledalo proveravajući zadnji deo pilotske kabine. Bila je prazna, naravno.

Nije bilo nikakvog drugog zvuka osim glasne i ravnomerne tutnjave motora.

»Ima li koga? Bože, pomози mi, mrtav je!«

Pritisnuo je dugme mikrofona.

»Možda je tako, gospođo«, rekao je Džeјmi Forbs, »ali možda i nije. Vi možete da upravljate avionom i bez njega.«

»Ne mogu, nikad nisam učila! Huan je na vratima, ne pomera se!«

»Bolje da ga prizemljimo«, rekao je, i odludo se za množinu pretpostavljajući šta će žena da kaže.

»Ne znam da upravljam avionom!«

»Dobro«, odgovorio je, »onda ćemo da ga Vi i ja zajedno prizemljimo.«

Putnik za komandama s onesposobljenim pilotom - to se gotovo nikad ne događa. Sva sreća, bio je lep dan za letenje.

»Znate li kako funkcionišu komande, gospođo?« upitao je. »Pomaknete upravljač i krila ostaju u vodoravnom položaju?«

»Da.« Time je sve bilo lakše.

»Zasad samo Održavajte krila ravno.« Upitao ju je kad i odakle su uzleteli i gde su se uputili, a onda se okrenuo prema istoku i, naravno, minut posle, malo ispred levog krila svog T-34 ugledao nisko na desnoj strani Cesnu 182.

»Samo malo skrenite nadesno«, rekao je. »Primetili smo Vas.«

Ako se avion okrene, to bi značilo da to uopšte nije on a, ali se kockao i dobio. Krila su se nagnula.

Spustio se nadole i prišao joj sa strane kliznuvši u formaciju petnaest metara od nje.

»Ako pogledate nadesno...«, rekao je.

Pogledala je i mahnuo joj je.

»Sad će sve da bude u redu«, rekao je. »Odvešćemo Vas do aerodroma i prizemljiti.«

»Ne znam da upravljam avionom!« uzviknula je, a krila su se nagnula prema njemu.

Nagnuo se kao i ona, dva aviona koja se zajedno okreću. »Nema problema, gospođo«, rekao je. »Ja sam instruktor.«

»Hvala Bogu«, rekla je, a avion se još više nagnuo.

»Upravljač biste mogli da okrenete nalevo«, rekao je. »Ne previše, nego samo čvrsto i blago nalevo. To će Vas ispraviti.«

Pogledala je napred, okrenula upravljač i Cesnina krila su se izravnala. »Uspeli ste«, rekao je. »Sigurni ste da nikad ranije niste leteli?«

Glas joj je bio malo smireniji. »Gledala sam Huana kako leti.«

»Stvarno ste pažljivo gledali.« Otkrio je da zna gde je regulator, papučice kormila, pomogao joj je da okrene avion nalevo, dok se nije usmerila prema aerodromu u Cejenu.

»Kako se zovete, gospođo?«

»Plašim se«, rekla je. »Ne mogu to da izvedem!«

»Nemojte da me zafrkavate. Već pet minuta upravljate tim avionom i odlicno Vam ide. Samo se opustite, samo polako. Zamislite da ste kapetan velike vazduhoplovne kompanije.«

»Šta da zamislim?« Čula je, ali nije mogla da veruje šta joj taj čovek govori.

»Zaboravite na sve, osim na to da ste kapetan velike vazduhoplovne kompanije, da ste prva žena kapetan koju je kompanija zaposlila i da letite već godinama. Potpuno se prijatno osećate u tom avionu i ne možete biti srećniji. Da prizemljite malu Cesnu po ovako predivnom danu? Mačji kašalj!«

Taj čovek je sišao sa uma, pomislila je, ali je instruktor. »Mačji kašalj«, ponovila je.

»Upravo tako. Koje mačke najviše volite?«

Pogledala ga je kroz desni prozor Cesne sa zaprepašćenim osmehom punim nerazumevanja, osećajući kako joj se strah pomalo ublažava pri pomisli da će da umre, a on se raspituje o mackama? Od svih spasilaca meni zapadne ludak?

»Domaće?« odgovorila je.

Uzvratio joj je osmeh. Dobro. Jasno joj je da sam lud, pa sad ona mora da bude razumna, a to znači da će da ostane smirena.

»Mačji kašalj.«

»Zovem se Marija.« Kao da je znala da bi to moglo da ga opameti.

Poput trake na horizontu pojavio se aerodrom Cejen. Udaljen dvadeset četiri kilometra - sedam minuta leta. Umesto da se prizemlji na bližim, ali manjim aerodromima, odabrao je

Čejen zbog dugačkih pisti i vozila hitne pomoći. »Marija, zašto ne biste pokušali da malo gurnete taj regulator? Čućete motor koji će postati glasniji, kao što znate, a avion će se uspeti. Samo polako. Sad ga gurnite do kraja pa ćemo da vežbamo lagani uspon.«

Zeleo je da je podseti na uspinjanje, naravno, u slučaju da prilikom prizemljivanja krene prenisko. Zeleo je da joj da do znanja da je sigurna u vazduhu, a pritiskanje regulatora joj omogućuje da se ponovo uzdigne kad to poželi.

»Dobro Vam ide, kapetane«, rekao je. »Rođeni ste za pilota.«

Zatim joj je rekao da izvuče regulator i spusti nos aviona tik ispod horizonta, a onda su se zajedno spustili na visinu određenu za spuštanje.

Gospođa koja se nalazila sa strane uzvratila mu je pogled iz svog aviona.

Dve mašine su se skoro dotakle u vazduhu, ali on nije mogao da učini ništa kako bi umesto nje upravljao avionom. Na raspolaganju su mu bile samo reči.

»Samo što nismo stigli kući«, rekao joj je. »Marija, poprilično dobro letite. Samo se malo okrenite prema meni, na nekih desetak sekundi, a onda se ponovo izravnajte.«

Pritisnula je dugme mikrofona, ali ništa nije rekla. Avion se nagnuo nadesno.

»Dobro Vam ide. Razgovaraću sa kontrolnim tornjem preko drugog radija. Ne brinite, slušaću i ovaj radio. Možete da mi se obratite kad god to poželite, u redu?«

Klimnula je glavom.

Prebacio se na frekvenciju Cejena i pozvao kontrolni toranj. »Zdravo, Čejen, ovde Cesna 5407 Jenki.« Broj njenog aviona je ispisan na njegovom boku. Nije bilo potrebe da im daje sopstveni broj.

»Nula sedam Jenki, recite.«

»Nula sedam Jenki, let sa dva putnika, trinaest kilometara severno za spuštanje.«

»U redu, nula sedam Jenki. Pridite sa leve strane niz vetar prema pisti devet.«

»Vilko«, rekao je. Smešna reč: značila je I will comply¹. »Nula sedam Jenki je Cessna 182, pilot je onesposobljen. Avionom upravlja putnik. Ja letim pored nje i pomažem joj.«

Nastala je tišina. »Ponovite, nula sedam Jenki? Šta je sa pilotom?«

»Pilot je u nesvesti. Putnik upravlja avionom.«

»U redu. Slobodno sletite na bilo koju pistu. Da li tvrdite da ima razloga za paniku?«

»Ne. Idemo na pistu devet. Dobro joj ide, ali ne bi bilo loše da pozovete hitnu za pilota i vatrogasno vozilo. Neka vozila ostanu pozadi, može? Nećemo da je ometaju vozila koja se kreću pored nje kad se spusti.«

»U redu, pomerićemo vozila i ostavićemo ih iza aviona. Obaveštenje: sve letelice na području Čejen molim da izadu iz područja za sletanje, krizna situacija.«

»Ona je na frekvenciji dvesta dvadeset osam. Razgovaraću sa njom na toj frekvenciji, ali ću da slušam i vašu.«

»U redu, nula sedam Jenki. Srećno.«

»U redu je. Dobro joj ide.«

Prebacio je radijski predajnik nazad na njenu frekvenciju.

»Marija, aerodrom je s vaše leve strane«, rekao je. »Napravićemo veliki i blagi obrt da se poravnamo s pistom. Samo polako, nema žurbe. Neće Vam biti teško.«

Lagano su izvodili manevar za sletanje, s blagim i laganim zaokretima, kroz koje ju je vodio instruktor.

»Otprilike sad možete da otpustite regulator, neka se nos spusti baš ispod horizonta, kao što smo malopre učinili, lep lagan spust. Avion to voli.«

Klimnula je glavom. Ako taj muškarac priča o tome šta avioni vole, onda ono što radimo verovatno nije naročito opasno.

»Ako nam se ovaj način ne sviđa«, nastavio je, »možemo da uzletimo i celog dana da pokušavamo drugačije, ako to želimo. Ali, ovaj način mi izgleda prilično dobro. Odlično Vam ide.« Nije pitao koliko joj je goriva ostalo.

Dva aviona su se blago spustila nalevo u poslednju fazu, sa pistom koja se poravnala pred njima, široka betonska staza dugačka oko tri kilometra.

»Sad ćemo stvarno glatko da se spustimo, stavićemo po jedan točak sa svih strana te široke bele crte na sredini piste. Dobro Vam ide, kapetane. Dodajte samo malo gasa, regulator unapred otprilike centimetar...«

Reagovala je smireno i dobro.

»Vratite regulator samo malo nazad. Usput rečeno, Vi ste fantastičan pilot. Upravljate s lakoćom...«

Odmakao se oko pola metra od njenog krila dok su im se avioni spuštali prema zemlji.

»Samo se održavajte u tom položaju, usmerite se pravo nadole prema srednjoj crti... eto, tako, jako dobro. Opustite se, opustite se... Protegnite nožne prste. Letite kao pravi veteran. Popustite regulator za oko dva centimetra... Sad popustite upravljač za oko desetak centimetara. Biće Vam malo teško, ali tako i treba da bude. Odlično izgleda. Obavićete fantastično sletanje.«

Točkovi su se našli oko metar iznad piste... devedeset centimetara.

»Držite nos aviona tako kako je sada, a sad samo izvucite regulator do kraja pozadi, do kraja.«

Točkovi su dotakli pistu, oblačići plavog dima iz guma.

»Savršeno sletanje«, rekao je, »savršeno spuštanje. Sad možete da pustite upravljač, na tlu Vam više ne treba. Usmerite avion pravo ka nožnim pedalama i pustite ga da se sam zaustavi, upravo tu na pisti. Vozilo hitne brzo biće pored Vas.«

Gurnuo je sopstveni regulator i T-34 je prohujao pored njenog aviona uspinjući se.

»Lepo sletanje«, rekao je. »Odličan ste pilot.«

Nije odgovorila.

Pogledao je preko ramena dok je vozilo hitne pomoći jurilo pistom iza nje. Usporilo je kad i njen avion, onda se zaustavilo, a vrata su se naglo otvorila. Vatrogasno vozilo, crveno i četvrtasto, dokotrljalo se za njim, nepotrebno.

S obzirom da je kontrolni toranj imao dovoljno posla, nije se više javljao. Za manje od minuta njegov avion se izgubio iz vida, okrenut

prema Nort Platu.

03.

Sledećeg jutra novinski članak je bio prikačen na oglasnoj tabli na aerodromu Li Berd u Nort Platu: *Pilot onesposobljen, supruga spustila avion.*

Namrštio se. Pretpostavljalo se da supruga nije pilot. Pomislio je kako će biti potrebno neko vreme da ljudi shvate kako ima mnogo žena s licencom pilota, a svaki dan ih je sve više.

Ali ispod naslova novinar je prilično tačno ispričao priču. Kad se njen suprug onesvestio u avionu, šezdeset trogodišnja Marija Očoa pomislila je da je umro, uplašila se, pozvala pomoć i tako dalje.

Onda je pročitao sledeće: »Nikad ne bih uspela da se spustim sama, ali muskarac iz drugog aviona je rekao da mogu. Kunem se Bogom da me hipnotisao. 'Zamislite da ste pilot velike vazduhoplovne kompanije.' Zamislila sam, jer ne znam da letim. Ali, kad sam se probudila, avion je bio na zemlji!«

U članku je stajalo da je njen suprug imao moždani udar i da će se oporaviti.

Uloga pilota dobro funkcioniše i za učenike, pomislio je, kao i uvek.

Ali, zastao je kod njenih reči.

Hipnotisao ju je? Otišao je u lokal na aerodromu da doručkuje razmišljajući o hipnozi i prisećao se razdoblja od pre trideset godina kao da je bilo juče.

04.

Smestio se u red A, u stolicu do prolaza očekujući da bi mogao da se javi kad Veliki Bleksmit pozove dobrovoljce iz publike.

Pri kraju predstave imao je osećaj da bi bilo zabavno da izade na pozornicu, iako je sumnjao da može biti hipnotisan i verovao da neće da ga odabere. Pridružilo mu se još dvoje ljudi, muškarac i žena.

Hipnotizer Bleksmit, simpatičan čovek u smokingu sa belom kravatom, prijateljskog glasa i ponašanja, zatražio je da stanu u red, pa su to i učinili, licem okrenuti publici. Džejmi Forbs je bio najbliži sredini pozornice.

Zabavljač je stao iza dobrovoljaca, dodirnuo ženina ramena i blago je gurnuo tako da je izgubila ravnotežu. Napravila je korak unazad pa je ponovo uhvatio.

Isto je učinio i sa muškarcem pored nje, pa je i on napravio korak unazad.

Forbs je odlučio da će postupiti drugačije. Kad je hipnotizerova ruka dodirnula njegovo rame, čvrsto se oslonio na njegovu ruku verujući da taj muškarac neće imati bogzna kakvu predstavu ako dopusti da mu dobrovoljac padne na pozornici.

Bleksmit ga je istog trenutka uhvatio, zahvalio drugom muškarcu i ženi i otpustio ih velikim aplauzom.

Stvari su otišle predaleko. »Zao mi je«, prošaptao je, dok se aplauz stišavao, »ali mene ne možete da hipnotišete.«

»Da?«, tiho je odgovorio hipnotizer. »A šta onda radite na ovoj planeti?«

Zatim je zastao, bez ijedne reči više i počeo da se osmehuje Džejmiju Forbsu. Zamor smeha iz publike - šta li će samo da se dogodi tom nesrećnom dobrovoljcu?

U tom trenutku dobrovoljac se sažalio na zabavljača, pa je odustao od toga da side s pozornice i odlučio da prihvati izazov. Upozorio je hipnotizera, ali nije bilo nikakvog razloga da ga izvrgne ruglu pred hiljadama gledalaca koji su platili ulaznicu.

»Kako se zovete, gospodine?«, upitao je hipnotizer dovoljno glasno da ga svi čuju.

»Džejmi.«

»Džejmi, jesmo li se već sreli?«, upitao je. »Jesmo li se videli pre ove večeri?«

»Ne, gospodine, nismo.«

»Tako je.«

»A sad, Džejmi«, nastavio je, »hajde da vi i ja krenemo u jednu zamišljenu malu šetnju. Vidite ovih sedam stepenica pred nama. Zajedno ćemo da sidemo njima. Zajedno ćemo da se spustimo tim stepenicama. Sve niže i niže, sve dublje i dublje...«

Džejmi Forbs u prvom trenutku nije primetio stepenice. Zapravo su bile plastične ili od drveta balsa, obojene da izgledaju poput kamena, pa je korak po korak počeo da se spušta niz njih zajedno s hipnotizerom. Pitao se kako će publika da vidi predstavu kad se dobrovoljac spušta faktički ispod pozornice, ali je zaključio da je to Bleksmitov problem. Verovatno je u pitanju nekakva igra sa ogledalima.

U podnožju stepenica nalazila su se teška drvena vrata. Bleksmit mu je rekao da prode kroz njih, a kad je Džejmi to učinio, vrata su se zatvorila za njim. Bleksmitov glas razgovetno je dopirao kroz zidove opisujući publici ono što je Džejmi video ispred sebe: praznu kamenu prostoriju bez vrata i prozora, ali dobro osvetljenu.

Prostorija nije bila četvrtasta, nego okrugla, a kad se okrenuo da vidi gde je ušao, vrata su nestala. Verovatno skrivena da bi odgovarala okolnom kamenu.

Izgleda kao kamen, podsetio je samog sebe. Obojeno platno koje podseća na nepravilne kvadrate granita kao nekakva srednjovekovna tvrđava.

»Džejmi, pogledajte oko sebe«, rekao je Bleksmit spolja, »i recite nam šta vidite.«

Odlučio je da neće da kaže ono što je znao, da je reč o platnu. »Izgleda kao kamena prostorija«, odgovorio je, »u unutrašnjosti kule zamka. Nema prozora. Nema vrata.«

»Jeste li sigurni da je to kamen?«, čuo je hipnotizerov glas.

Ne navaljaj, pomislio je. Ne računaj na mene da ću da lažem za tebe. »Izgleda kao kamen. Nisam siguran.«

»Uverite se.«

Tvoj ugled je u pitanju, gospodine Bleksmit, pomislio je. Prišao je zidu i dodirnuo ga. Na dodir je bio grub i tvrd. Blago ga je pritisnuo. »Na dodir je poput kamena.«

»Zeleo bih da budete sigurni, Džejmi. Stavite ruke na kamen i gurnite što jače možete. Sto jače gurate, to će biti čvršći.«

Čudne reči. Mogu da ga gurnem prilično jako, pomislio je, pa će po celoj Vašoj pozornici da bude drvenih kocki. U početku je blago pritisnuo, a onda jače, pa još jače. Zid je zaista bio čvrst. Možda je u ovoj predstavi više reč o magiji, pomislio je, nego o hipnozi. Kako je Bleksmit sagradio kamenu prostoriju ispod pozornice i kako li je samo prenosi iz jednog pozorišta u drugo?

Potražio je skrivena vrata, ali svuda je bio kamen. Pritisnuo je zid, udario ga nekoliko puta, obišao prostoriju ne veću od tri metra, naprezao se da gurne granit, udarao zid tako snažno da bi ga oštetiio da je bio napravljen od drveta ili plastike.

To je bilo zastrašujuće, ali ne previše, s obzirom da je bio svestan kako će uskoro Bleksmit morati da ga oslobodi.

»Džejmi, izlaz postoji«, rekao je zabavljač. »Možete li da nam kažete gde je?«

Mogao bih da se popnem, pomislio je, da su pukotine između kamenja šire. Kad je podigao pogled, ugledao je plafon napravljen od tog čvrstog kamenja. Na jednom delu zida nalazilo se spaljeno i pocrnelo mesto, kao da je tu stajala baklja. Sad više nije bilo ni baklje ni držača.

»Ne mogu da se popnem«, rekao je.

»Kažete da ne možete da se popnete uz zid«, rekao je Bleksmit glasno i teatralno. »Džejmi, jeste li pokušali?«

Džejmi je to shvatio kao pokazatelj da možda postoje skrivena mesta za koje može da se pridrži.

Nije ih bilo. Stao je na ivicu prvog reda kamenja, ali mu je noga odmah skliznula.

»Niko ne može da se popne«, rekao je.

»Džejmi, možete li da probijete tunel ispod zida?«

To mu se činilo kao smešna ideja, s obzirom da je pod bio od istog materijala kao zidovi i plafon. Kleknuo je i zagrebao površinu, ali bila je nepopustljiva kao i sve ostalo.

»A šta je sa vratima? Pokušajte sa njima.«

»Vrata su nestala«, odgovorio je osećajući se glupo. Kako bi vrata mogla da nestanu? Bio je svestan da je to deo trika, ali činjenica je da vrata više nisu postojala.

Kad je prešao u prostoriju do mesta gde je ušao, Džejmi Forbs je upro ramenom u ono što je izgledalo kao zid, ali je mogla da bude i iverica presvučena malterom. Bio je uporan,

ali je samo uspeo da nažulja rame. Kako je moglo da se dogodi da cela prostorija bude od kamena?

»Izlaz postoji«, ponovio je Bleksmit. »Možete li nam kažete šta je izlaz?«

Džejmi Forbs je bio umoran i frustriran. Šta god da se događalo, trik je već postajao zamoran. Nema vrata, nema prozora, nema ključeva, nema užadi, žica ili vitla, nema instrumenata, nikakve poznate kombinacije za dodirivanja jednog pa drugog kamena. Ako je postojao izlaz, nekakva tajna lozinka koju je trebalo da vikne, Džejmi o tome nije imao pojma.

»Odustajete?«

Umesto da odgovori, Džejmi se povukao uz jedan zid prostorije, zatrčao se tri koraka i u skoku udario nogom drugi zid. Završio je, naravno, na podu, a da nije ni ošteti zid.

»Da«, izustio je ponovo kad je ustao. »Odustajem.«

»Evo odgovora«, začuo se dramatičan Bleksmitov glas. »Džejmi, prođite kroz zid!«

Čovek je poludeo, pomislio je Džejmi, izgubio se usred predstave. »Ne mogu to da učinim«, rekao je pomalo zlovoljno. »Ne mogu da hodam kroz zidove.«

»Džejmi, red ću Vam istinu. Ne šalim se. Zidovi su samo u Vašem umu. Možete da prodete kroz njih ako verujete da možete.«

Udaljen za dužinu ruke, oslonio se na zid. »Ma da«, izustio je, »kako da ne.«

»Dobro, Džejmi. Sad ću sve da odam zbog vas, razotkriću ceo trik. Vi se toga ne sećate, ali sam Vas hipnotisao. Oko Vas nema zidova. Stojite na pozornici u hotelu Lafijet na Longbiču, u Kaliforniji, i Vi ste jedini u ovoj dvorani koji veruje da se nalazite u prostoriji sa zidovima.«

Kamen se nije ni pomerio, »Zašto mi to radite?«, upitao je. »Zabavlja li Vas to?«

»Da, Džejmi«, blago je rekao Bleksmit. »To činimo da bismo se zabavili. Vi ste se dobrovoljno javili za ovo i sve dok ste živi nećete zaboraviti šta se dogodilo danas.«

»Pomozite mi, molim Vas«, rekao je, bez trunke ponosa ili besa.

»Pomoći ću Vam da pomognete samom sebi«, rekao je Bleksmit. »Nikad ne bi trebalo da budemo zarobljenici sopstvenih uverenja. Dok izbrojim do tri, proći ću kroz kamen na jednoj strani prostorije. Uzeću Vas za ruku i zajedno ćemo da prođemo kroz zid na drugoj strani. I bićete slobodni.«

Što čovek može da kaže na to? Forbs se odlučio za tišinu.

»Jedan«, začuo se hipnotizerov glas. »Dva...« Dugačka pauza. »Tri.«

Iznenada je sve bilo onako kako je rekao. Na trenutak je Forbs ugledao nejasno iskrivljeno mesto u kamenu, slično ledu, a sledećeg trenutka je Bleksmit u svom besprekornom smokingu iskoračao kroz zid u zatvor i pružio mu ruku.

Džejmi je prihvatio njegovu ruku osetivši olakšanje. »Mislio sam da nije...«

Hiipnotizer nije ni usporio niti odgovorio, koračao je prema kamenu na drugoj strani prostorije, dok je vukao svog dobrovoljca za sobom.

Stvarno je zvučalo poput vriska, iako mu to nije bila namera. Džejmi Forbs je ispustio uplašen i zbunjen uzvik zaprepaštenja.

Bleksmit je nestao u kamenu. Forbs je na trenutak čvrsto držao ruku koja više nije imala telo, čiji su se zglob i šaka kretali napred vukući ga pravo u zid.

Sleded zvuk koji je ispustio, kakav god bio, mogao je da bude prigušen zidom, a potom se začuo klik poput pucketanja prstiju i ponovo je stajao na pozornid, držao ruku gospodina Bleksmita, treptao pod reflektorima okružen očaravajućim aplauzom.

Ljudi koje je mogao da vidi u prvim redovima, koji se nisu gubili u mraku iza reflektora, podigli su se na noge i pljeskali hipnotizeru, a na neki čudan način i njemu samom.

Taj deo predstave je bio Bleksmitovo finale. Napustio je Forbsa okruženog aplauzom, nestao iza zaveses, dva puta se vratio na pozornicu pre nego što se gomila utišala do tihog žagora i

mumlanja mnoštva glasova ljudi koji su skupljali svoje programe, jakne i torbice, dok su se u dvorani uključivala svetla.

Džejmi Forbs se nesigurno uputio niz stepenice prema sali, gde je bilo nekoliko ljudi iz publike koji su mu se osmehnuli i zahvalili što je imao hrabrosti da se javi kao dobrovoljac. »Je li Vam se kamen zaista učinio stvarnim?«

»Naravno da je bio stvaran!«

Nasmejali su se, a onda se zbunjeno osmehivali, i objašnjavali mu: »Nalazili ste se na sredini pozornice. Prazne pozornice! Bleksmit Vam je stajao sleva i razgovarao s Vama. Po- našali ste se kao da je sve potpuno stvarno! Onaj skok na kraju i udarac nogom - to je bilo čudesno! Stvarno ste poverovali, zar ne?«

I više nego poverovao. Znao je. Forbs je celim putem do svog stana neprestano proživljavao to veče.

Kamen čvrst kao stena, tvrd kao čelik koji je ikad dodir- nuo. Ubeđenje? Umro bi od gladi u toj prostoriji, zarobljen... šta bi ga držalo u zarobljeništvu? Nije se radilo o običnom ubeđenju. Bilo je to apsolutno, nesumnjivo verovanje.

Od najjednostavnije sugestije: »Hajdemo zajedno u malu šetnju po mislima...«

Zar sam mislio da niko ne može da me hipnotiše, pomislio je.

Naseo sam na laskave reči, neko me je ubedio da nđem u zatvor. Kako je to moglo da se dogodi?

Godinama kasnije je shvatio da ne bi umro potpuno sam. Na kraju bi zaspao i probudio se, oporavio se od uverenja koja su ga držala zarobljenog, koja su mu se činila sasvim stvarna samo nekoliko sati ranije.

05.

Sledeće večeri je natpis u predvorju bio sasvim isti:

Veliki Bleksmit!
Čudesne moći uma!
Večeras na pozornici!

Džejmi Forbs je poslednje večeri nastupa zauzeo sedište u sredini gledališta, red S u sredini, tridesetak metara od pozornice. *Večeras ništa od dobrovoljnog javljanja, pomislio je. Večeras samo posmatramo. Šta mi je uradio taj čovek? Kako je to uspeo?*

Svaki trik je bio zabavan, naravno, ali je Džejmi odbacio zabavu i posmatrao šta se događa: nekoliko tihih reči i prvi dobrovoljac se izgubio u transu.

Jedan pogled na promešani špil karata i žena dobrovoljac je mogla da se priseti niza od pedeset dve karte bez ijedne greške kao da ih je izvlačila iz špila.

»Ruka Vam je ukočena i čvrsta kao čelična šipka«, rekao je hipnotizer relativno sitnom dobrovoljcu, a nijedan muškarac iz publike nije bio dovoljno snažan da je savije.

»Jasno možete da vidite duh pokojnog supruga gospođe Dore Čepmen«, obratio se tinejdžerki, »kako sad stoji pred Vama. Možete li da nam opišete gospodina Čepmena?«

»Mogu, gospodine«, odgovorila je, a da nije ni trepnula. »Visok je, vitak, smeđe oči, crna kosa začušljana na pozadi, tanki brkovi. Smeje se kao da je jako srećan. Obučen je u

nekakvu odeću za jahanje, službenu i... modernu, moglo bi se reći, s leptir-mašnom.«

Nakon njenog opisa, na ekranu je prikazana fotografija gospodina Čepmena da bi publika mogla da je vidi. Bio je u drugačijem odelu, ali onakav kakvog ga je opisala. Ruka mu je bila u marami, iščašena ili slomljena ne mnogo ranije pre nego što je fotografija snimljena, ali zasigurno je to bio isti muškarac. Devojka je nekako

uspela da ga vidi, osim ako nije varala, ako joj ga nisu ranije opisali, u šta je Džejmi Forbs sumnjao.

»Voleo je da jaše i konja«, udovica je šapnula Bleksmitu, a onda je ponovila te reči u mikrofon, kad ju je zamolio da to kaže i publici.

I tako je to išlo dok je Bleksmit ispunjavao svoje obećanje i izvlačio čudesne mod iz tako običnih ljudi kao što je bio i sam Forbs prethodne večeri.

Jesmo li svi mi u ovoj publici dobrovoljci iz neke prethodne predstave, pitao se, koji pokušavamo da shvatimo šta nam se dogodilo prošle nedelje?

Jedva je uspeo da se suzdrži, da ponovo ne proživi sopstveni trans, kad je došla na red poslednja tačka predstave. Na pozornici su se nalazila tri dobrovoljca. Kad ga je hipnotizer blago gurnuo u rame, jedan je napravio korak unazad, drugi je počeo da pada i hipnotizer ga je odmah uhvatio, a treći se odupro njegovom dodiru. Hipnotizer je sa zahvalnošću i aplauzom ispratio prvog i trećeg, jer mu je uljudnost bila važna.

Forbs se napregnuo da čuje Bleksmitove reči koje je tiho izgovorio trećem dobrovoljcu, ženi, pokušavajući da mu čita sa usana. Uspeo je da razazna samo reč »putovanje«. Hipnotizer joj je rekao nešto drugačije od onog što je rekao Džejmiju prethodne večeri i s njom je proveo nekoliko sekundi duže.

»A kako Vam je ime, gospođo?«, upitao je tako da ga je i publika čula.

»Loni«, odvratila je odlučnim glasom.

»Tako je!«, rekao je. Pričekao je da se smiri smeh, podigao je glas i nastavio: »A sad, Loni, jesmo li se Vi i ja ikada sreli, jesmo li se ikada videli pre ove večeri?«

»Nismo.«

»To je tačno«, odgovorio je. »Loni, da li biste bili ljubazni i krenuli ovamo...«

Džejmi Forbs nije mogao da vidi ništa što bi pokazivalo da je muškarac na pozornici hipnotizer, a žena već u transu. Bili su samo dvoje ljudi koji polagano hodaju zajedno, sasvim običan trenutak.

Krenuli su od ivice pozornice prema sredini. Loni je napravila jos tri koraka sama, kao da nije ni svesna da je sama, a onda se okrenula i počela da se osvrće oko sebe.

Forbsove ruke su se ohladile. Znao je šta žena vidi: zidove, kamen, zatvorsku ćeliju. Ali, oko nje nije bilo ničega. Ničega. Vazduh. Pozornica. Publika. Nikakve zavese, ogledala, svetlosnih čestica.

Ali lice joj se namrštilo, kao što je znao da se i njemu. Sta se dogodilo s vratima? Gde je nestao Bleksmit?

Nije mu palo na pamet: odakle je dolazila svetlost? Ni njoj to nije palo na pamet. Pitao se da li je ugledala spaljene tragove baklje na kamenu.

Posmatrao ju je kako pruža ruku prema nevidljivom zidu i dodiruje ga. Gurnula je ruku o zid, pomakla se nalevo, ponovo gurnula.

Možda zamišlja drugačiju vrstu kamena, razmišljao je, ali zamišljala je da je isto tako tvrd, isto tako čvrst.

»Flej...«, rekla je. »Čuje li me neko?«

Publika se prigušeno nasmejala, naravno da Vas čujemo. Pa tu smo!

Džejmi Forbs se nije nasmejao. U tom trenutku je već bio pomalo uplašen.

Čega se uplašio? Zašto se uplašio?

Osećaja zarobljenosti, eto zašto. Zatvoren u kamenu. Nema vrata, nema prozora, kameni plafon, kameni pod... buba u šolji za čaj, bez ikakvog izlaza.

Sve je to pogrešno, razmišljao je dok je posmatrao. Bleksmit je rekao da side niz stepenice, i još nešto je promrmljao. Na dnu stepenica nalazila su se vrata. Svaki trenutak je bio stvaran kao da se juče dogodilo. Te večeri je video nešto drugo - pozornicu, praznu pozornicu s tom nesrećnom ženom zarobljenom u sopstvenom umu.

Publika se smejala, očarana, dok se Forbs jedva suzdržavao da ne ustane sa mesta, da ne pojuri niz prolaz prema pozornici, da je oslobodi, da je spase...

Od čega, Džejmi, pitao se, od čega bi je spasio? Kako možeš da izvučeš iz hipnoze nekoga ko je potonuo duboko, kad si svestan da te pritiskaju teški zidovi koje ne možeš da vidiš, drže te zarobljenog, bez hrane i vode, a ponestaje i vazduha?

Ko je mogao da dopre do njega, da mu kaže da su njegovi zidovi maštarija i da ga navede da poveruje u to?

Ne bih ni video spasioce, pomislio je. Sve dok ne bi bili dovoljno blizu.

Dovoljno blizu, a šta onda? Video bih nekoga kako mi prilazi iz čvrstog kamena i iznenada bih poverovao toj osobi? Rekla bi mi da je sve to u mojoj glavi, a ja bih rekao, ma da, hvala ti, i moji bi zidovi nestali?

»Fiej?«, izustila je Loni. »Gospodine Bleksmit? Jeste li nameravali da me ostavite ovde? Gospodine Bleksmit, da li me čujete? Gospodine Bleksmit!«

Forbs je pogledao hipnotizera. Kako je mogao da podnese njeno vrištanje? Jer, za nekoliko trenutaka će početi da vrišti.

Loni se ponovo bacila na zaobljeni kamen u svojoj glavi i udarala po njemu tako da bi uskoro sake počele da joj krvave.

Dosta, Bleksmite, pomislio je. Sad je dosta.

Iz publike se podigao prigušeni šapat, osmesi su nestali, budila se nelagoda.

Hipnotizer je prišao ženi dobrovoljcu, savršeno odabravši pravi trenutak, i zastao ni metar i po od nje, a sve oči u dvorani su bile uprte u njega.

»Loni, izlaz postoji«, rekao je. »Možete li da mi kažete gde je?«

Lice joj je sad bilo uznemireno. »Ne mogu«, beznadežno je rekla.

Za ime Boga, Loni, pomislio je Džejmi Forbs, pomeri se i tresni tipa!

Tek godinama kasnije je saznao da je Bleksmit za nju bio ono što hipnotizeri nazivaju negativnom halucinacijom - nije mogla da ga ugleda, jer ga je blokirala pozitivna halucinacija kamena koji je videla u svojoj blizini i koji ju je ograničavao.

U tom trenutku Džejmi Forbs je mislio da je ništa na svetu ne bi moglo probuditi osim pucketanja Bleksmitovih prstiju, čak ni kad bi umirala od gladi ili od žeđi. To nije bilo tačno, ali je Džejmi, dok ju je posmatrao, verovao u to.

»Jeste li isprobali sve moguće načine da izadete odavde?«, upitao je Bleksmit.

Klimnula je spuštenom glavom, obema rukama se odupirala o kamen svog ubeđenja.

»Odustajete?«

Klimnula je glavom, dostojna sažaljenja, iscrpljena.

»Evo odgovora«, začuo se njegov dramatičan glas. »Loni, prodite kroz zid!«

Nije se ni pomakla. Gurala je zid, naslanjala se na njega u neobičnom položaju koji nije mogao lako da se izvede i gurala prazan vazduh.

Kako bi mogla da prode kroz zid, kako bi njeno telo moglo da udni ono sto nisu mogle njene ruke?

»Loni, red ću Vam istinu. Ne šalim se. Zidovi su u Vašoj glavi. Kroz njih možete da prodete samo ako verujete da možete.«

Koliko je puta Bleksmit izgovorio te red? Kako to utiče na Vaše srce kad nekome govorite istinu u koju on ne može da poveruje?

»Loni, ovoga trenutka ću sve da Vam razotkrijem.« Okrenuo se i te dramatične red izgovorio publici. »Hipnotisani ste. Oko Vas nema nikakvih zidova. Stojite na pozornici u hotelu Lafajet na Long Biču u Kaliforniji, i jedina ste osoba u ovoj dvorani koja veruje da ste zaključani u tom zatvoru.«

»Molim Vas, nemojte da me povredite«, rekla je.

»Neću Vas povrediti, obećavam. Pomod ću Vam da pomognete sebi«, rekao je. »Ne treba da budemo zatvorenici svojih ubeđenja. Možemo da se prisetime ko smo. Dok izbrojim do tri, prodite kroz zid na jednoj strani prostorije, uzeću Vas za ruku, pa ćemo zajedno da izademo kroz zid na drugoj strani. I bićete slobodni.«

Loni se kratko i beznadežno nasmejala, kao da kašlje. »Samo me pustite odavde.«

»Jedan«, rekao je Bleksmit. »Dva.«

»Tri.«

Hipnotizer je udnio ono sto je mogao da udni bilo ko u publici. Napravio je četiri koraka i zastao kraj nje.

Loni je uzdahnula i vrisnula kad ga je ugledala, a krv joj se sledila.

Bleksmit joj je pružio ruku, ali mu je Loni bacila ruke oko vrata čvrsto se dried za svog spasioca.

»A sad zajedno«, rekao joj je. Uhvatio ju je za zglob. Zajedno ćemo da prodemo kroz zid...«

»Ne!« vrisnula je. »Ne! Ne!«

»Izaći ćemo na vrata«, rekao je smireno i jednolično.

Forbs je istog trenutka znao da se to već događalo. Loni je već bila izgubljena, pa se hipnotizer prebacio na plan B: predloži vrata.

A kakav je plan C, pitao se. Mogao bi da pucne prstima, da je probudi sad u sred pozornice i publike iz koje se javila kao dobrovoljac...

Otresla se osećanja zarobljenosti, očajničko osećanje olakšanja, zgrabila je nevidljivu bravu nevidljivih vrata, potrčala nekoliko koraka, zastala teško dišući i okrenula se hipnotizeru. Posegnuo je za njenom rukom i ovog puta ju je prihvatila. Podigao je svoju drugu ruku do obraza, osmehnuo joj se u oči i pucnuo prstima.

Kao da ju je pljusnuo. Trgla se unazad širom otvorenih očiju.

Sledeće sekunde prolomio se pljesak razbivši nepodnošljivu napetost u dvorani, a neki ljudi su već ustali očarani onim što im se dogadalo pred očima.

Bleksmit se poklonio, a pošto ju je držao za ruku, i ona se, izbezumljena, poklonila.

Dvoranu je ispunio žamor zaprepaštenog čuđenja.

Loni je usred svega toga obrisala suze, a Džejms Forbs je čak iz reda S cuo njenu uznemirenost: »Šta ste mi to učinili?«

Bleksmit je odgovorio s nekoliko red koje je samo ona uspela da čuje, okrenuo se i bez glasa izgovorio *hvala vam* prema aplauzu, s izrazom koji je govorio: *Ne podcenjujte snagu sopstvenog uverenja!*

Džejms Forbs je danima nakon toga bio izgubljen u neobičnoj demonstraciji prevrćući je u svojim mislima, sve dok se nije isprala bez ikakvog odgovora, izbledevši pred njegovom dugogodišnjom opsednutošću letenjem.

Ta misterija je bila zakopana u njemu mnogo godina posle, dosta dugo nakon svitanja u Nort Pletu u Nebraski.

06.

U pola devet ujutro kafić na aerodromu je bio pretrpan. Pronašao je mesto i otvorio jelovnik.

»Da li bi Vam smetalo da sednem sa Vama?«

Džejmi Forbs je podigao pogled prema njoj, jednoj od onih osoba koje vam se svide čim ih vidite. »Samo napred«, odgovorio je.

Spustila je torbu pored stola. »Mogu li ovde da naučim da letim?«

»Ne«, rekao je, i pokazao kroz prozor prema nebu. »Učite da letite tamo gore.«

Pogledala je i klimnula glavom. »Uvek sam govorila da ću jednog dana da dođem do toga. Da naučim da letim. Obećala sam to sebi, ali nisam baš održala obećanje.«

»Nikad nije kasno«, odgovorio je.

»Oh«, izustila je čežnjivo se osmehujući. »Mislim da za mene jeste.« Pružila je ruku. »Di Fialok.«

»Džejmi Forbs.«

Pogledali su jelovnik. Nešto lagano, samo zalogaj-dva, pomislio je. Sok od pomorandže i tost bi bilo zdravo.

»Putujete«, rekao je.

»Da. Auto-stopom.« Spustila je jelovnik, a kad je došla konobarica, rekla je: »Čaj i tost, molim Vas. Nana i pšenica.«

»Dobro, gospođo«, rekla je konobarica zapamtivši jednostavnu porudžbinu i okrenula se prema njemu.

»Toplu čokoladu i ražani tost, ako može.« Stopiranje?

»Danas letite«, rekla je konobarica. »Jutros naručujete samo lagane stvari.«

»Lagano je dobro«, rekao je. Osmehnula se i otišla do drugog stola misleći na druge porudžbine.

»Stopirate li automobile«, upitao je, »ili avione?«

»Nisam razmišljala o avionima«, odgovorila je Di. »Mogu li oni da se stopiraju?«

»Ne škodi da se pita. Ali, trebalo bi da budete oprezni.«

»Da?«

»Ovo je planinska država. Kad imaju putnike, neki avioni ne lete na visinama podjednako dobro kao drugi.« *Rane četrdesete*, pomislio je. *Poslovna žena. Zašto stopira sama?*

»Da odgovorim na Vase pitanje«, rekla je. »Proveravam jednu hipotezu.« Tamnosmeđa kosa, smeđe oči, ona privlačna lepota koju ženinom licu daju znatiželja i inteligencija.

»Moje pitanje?«

»Kako da ga stopirate?«

Trepnuo je. »U pravu ste. Razmišljao sam o nečem sličnom. Kakva je vaša hipoteza?«

»Slučajnosti ne postoje.«

Zanimljivo, pomislio je. »Kakve vrste slučajnosti ne postoje?«

»Istražujem verovatnoće«, odgovorila je. »Nije važno koje vrste. Ni Vi ni ja, na primer, se ne bismo iznenadili da imamo zajedničkog dobrog prijatelja. Ne bismo se iznenadili kad bi postojao razlog zbog kog smo se sreli. Uopšte se ne bismo iznenadili.« Pogledala ga je kao da zna da taj razlog postoji.

»Svakako, to ni u kom slučaju ne možemo da znamo«, odgovorio je.

Osmehnula se. »Osim slučajno.«

»A slučajnosti ne postoje.«

»To pokušavam da otkrijem.«

Zanimljiv poduhvat, pomislio je. »A na putu pronalazite više slučajnosti po kilometru nego u svojoj kancelariji?«

Klimnula je glavom.

»Zar ne mislite da je stopiranje opasno? Atraktivna žena traži da je bilo ko poveze?«

Smeh koji govori da to nije moguće. »Ne privlačim opasnosti.«

Kladim se da ne, pomislio je. *Jesi li tako sigurna u sebe ili si samo naivna?* »Kako se pokazala Vaša hipoteza?«

»Nisam spremna da je proglašim zakonom, ali mislim da će uskoro da postane bar teorija.«

Nasmejala se dok je govorila o privlačenju opasnosti - on to još ne bi mogao da shvati.

»Jesam li ja slučajnost?«, upitao je.

»Da li je Džeimi slučajnost?« Te red je izgovorila kao da pita nekog koga on nije mogao da vidi. »Naravno da niste. Posle ću da Vam

kažem: »Mislim da Vi jeste slučajnost«, rekao joj je. »I u tome nema ničeg lošeg. Želim Vam svako dobro na Vašem putovanju.«

»Zar nismo za ovim stolom izgovorili bar jednu reč koja bi Vam nešto značila«, upitala je. »Do sada ništa što bi Vam promenilo mišljenje?«

»Poenta je u *do sada*«, rekao je. »Gospođo, recite mi nešto što će da me zaprepasti, nešto što će da mi promeni život, a što nikako ne mogu da znam, pa ću da se složim da niste slučajnost.«

Razmislila je o tome i blago se osmehnula. »Red ću Vam nešto«, odgovorila je. »Ja sam hipnozerka.«

07.

Desilo bi se ponekad da neka reč uznemiri Džejmija i mogao je da čuje, kao pozadinsku buku na radiju u avionu kad niko ne govori, a zvukovi se iznenada pojačaju i čuje se bujica statičke buke u mislima.

Možda je to misao koja je divlje požurila i naletela na nešto što ne može da se objasni. Brojao je zapravo ne brojeći... ponovo će da je čuje za sedam sekundi.

Kako je ta čudna žena odlučila da sedne baš za moj sto, i to dok se pitam jesam li u vazduhu hipnotisao Mariju Očoa i prisećam kako se to desilo i meni?

Lokal je pretrpan, eto kako.

Kako zna šta mislim? Može da čita misli? Izgleda kao ljudsko biće, ali možda nije? Zasto mi se ovde, u Nort Platu, u Nebraski, događa nešto neobjašnjivo? Možda me neki vanzemaljac uvukao u zamku? Kako je mogla da pogodi da mi se život menja kad je nikad pre nisam video?

Slučajnost. Podudarnost. Eto zašto. Najverovatnije nije sa Marsa.

Nastupila je duga tišina. Podigao je pogled prema nebu iznad prozora, a onda ga skrenuo prema njenim odma. »Sta Vas navodi da pomislite kako će Vaš posao da promeni moj život?«

Konobarica se vratila s doručkom. »Želite li još nešto?«

Odmahnuo je glavom.

»Ne, hvala vam«, odgovorila je hipnotizerka.

Kad su ostali sami sa svojim tostom, pogledom joj je ponovio isto pitanje, *zašto mislite da bi mi to bilo važno?*

»Mislila sam da bi moglo da Vam bude zanimljivo«, rekla je. »Pratim utabane staze. Verujem mašti, umesto da je omalovažavam svakog trenutka tvrdeći da je budalasta. I, jasno, to Vas zanima.«

»Stvarno me zanima«, rekao je. »Mogu li Vam kažem zašto?«

»Molim Vas.«

Ispričao joj je šta mu se dogodilo prethodnog dana, skicirao joj priču, a onda šta se dogodilo tog jutra kad je Marija rekla novinaru

da ju je hipnotisao i naveo da pomisli kako je kapetan velike vazduhoplovne kompanije, pa se pitao da li to zaista učinio.

Pogledala ga je hladno i profesionalno. »Jeste, i to ne samo u kapetana velike vazduhoplovne kompanije.«

»Oh. A šta je hipnoza?« Kad je Džejmi Forbs imao želju da nešto nauči, nije mu smetalo ako bi neko pomislio da je glup.

»Hipnoza je prihvaćena sugestija«, odgovorila je kao da nije bilo glupo da se tako nešto pita.

Pričeka je.

Slegnula je ramenima.

»I to je to?«

Klimnula je glavom.

»To je nekako široka definicija, zar ne?«

»Nije. Ponovo mi ispričajte svoju priču, ono čega se sećate, a ja ću da Vam ukažem kad ste hipnotisali svog subjekta.«

Pogledao je na art deco sat iznad pulta sa stilizovanim kracima elise od hroma na broju devet i tri.

»Moram da idem.«

»Prijatan let«, rekla je. »To je važno.«

Trepnuo je na poruku »idi-ostani«. Možda je ona u pravu. Vreme se prema istoku poboljšavalo, front se probijao. *Još je rano, mogu da pričekam da se jos malo poboljša.*

»U redu«, rekao je, »evo šta se dogodilo.« Ponovo je ispričao događaje od prethodnog dana, najbolje što je mogao da se priseti znajući da će ga da zaustavi kad dode do dela o velikoj vazduhoplovnoj kompaniji.

»Najpre je rekla: 'Bože, pomozite mi, mrtav je!' A ja sam joj rekao: 'Možda je tako, gospodo, ali možda i nije'.«

»Stanite«, rekla je hipnozerka. »Sugerisali ste joj da možda nije u pravu, da joj je suprug možda još živ. Za nju je to bila nova misao, prihvatila ju je i to joj je pružilo nadu, a i više od toga - razlog za život.«

O tome nije razmišljao. »Rekao sam joj da i bez njega može da upravlja avionom.«

»Stanite«, rekla je Di Halok. »Sugerisali ste joj da može da upravlja avionom. Za nju je to bila još jedna nova mogućnost.«

»Rekao sam: 'Bolje bi bilo da ga prizemljimo'. Rekao sam 'mi', jer sam mislio da znam šta će da kaže.«

»Stanite. Ne samo što ste je hipnotisali, nego ste i znali da to radite.«

»Rekla je da ne zna da upravlja avionom, pa sam rekao dobro, onda ćemo da ga vi i ja zajedno prizemljimo.«

»Stanite. Negirali ste njenu tvrdnju da ne zna da leti, a ton Vašeg glasa i Vaše samopouzdanje potvrđuju suprotno. Negiranje i potvrda - sugestije koje vode u demonstraciju.«

I tako se to nastavilo, dok ga je ta žena zaustavljala u gotovo svakoj rečenici. *Forbs je Mariji sugerisao da zna da leti, rekla je, pružio joj je afirmaciju i potvrdu, koristio se neverbalnim odrednicama, sugerisao joj da prihvati njegov autoritet instruktora, sugerisao joj da može da ima poverenja u njega, da će je sigurno prizemljiti, potvrdio joj sugestije salama... i njen se spisak produžavao, dok je iznosila primedbe na svaku rečenicu koje se prisećao.*

Klimnuo je glavom, uveren. Njegova partnerka ga je navela da uz doručak prihvati njenu sugestiju o tome kako je upravljao Marijinim umom. Je li hipnoza zaista tako jednostavna?

»'Sad ću malo da razgovaram s kontrolnim tornjem preko drugog radija. Ne brinite, slušaću i ovu frekvenciju. Kad god poželite možete da razgovarate sa mnom, u redu?'«

»Stanite«, rekla je. »Što joj sad to govorite?«

»Gotovo da i nema šta da radi. Gospodin Glavni nadzire svaki njen pokret, iako razgovara s nekim drugim.«

»Upravo tako.«

»Kontroli sam rekao: 'Ne, ali ne bi škodilo da se pojavi hitna i vatrogasno vozilo. Neka vozila budu iza aviona, može? Ne bi trebalo da joj smetamo s vozilima koja bi se kretala uz nju dok se spušta.'«

»Stanite. Šta sad radite?«

Osmehnuo se. »Hipnotišem kontrolora.«

Ozbiljno je klimnula glavom. »Tako je. Sugerisate mu da vladate situacijom i da će on to da prihvati.«

»'Marija, pred nama je pista. Napravićemo širok i blag zaokret kako bismo se poravnali s njom. Samo ravnomerno, bez žurbe.

Varna je to sasvim lako.'«

»Eto, vidite«, rekla je. »Sugerišete da je budućnost već završena i to uspešno.«

»Tako je, zar ne?«

»A šta Vi mislite?«, upitala je Di Halok. »Ispričali ste mi priču s koliko sugestija? Dvadesetak, tridesetak? Koliko ih niste spomenuli? Moji klijenti su u blagom transu nakon jedne jedine rečenice.« Podigla je šoljicu čaja, ali nije ispila. »Sugestija-afirmacija-potvrda, neprestano u krug, poput spirala

koje su praktikovali u filmovima kako bi pokazali da je neko... hipnotisan.«

»Hoćete da kažete da to ne radim samo ja? Da bilo ko može da nas hipnotiše? Svako to može da učini?«

»Ne samo što svako to može da ucini, gospodine, nego svako to i čini, i to svakog dana. Vi to činite, ja to činim, celog dana i cele noći.«

Iz njenog pogleda je zaključio kako je pomislila da joj ne veruje.

Naglo se nagnula napred. »Džejmi, svaki put kad pomisli- mo ili kažemo: ja sam, ja osećam, ja želim, ja mislim, ja znam, ti izgledaš, ti možeš, ti jesi, ti ne možeš, trebalo bi, ja hoću, ovo je, ovo nije... Svaki put kad izražavamo nekakvu vrednosnu izjavu: dobro, loše, bolje, zlo, najbolje, lepo, beskorisno, strašno, ispravno, pogrešno, užasno, čarobno, veličanstveno, rasipanje vremena...«

Njen pogled je rekao *možeš li da zamisliš koliko daleko to ide*. »Neprestano i stalno, svaka tvrdnja koju izgovorimo nije tvrdnja, nego je sugestija, a svaka koju prihvatimo vodi nas još dublje. Svaka sugestija *jača samu sebe*.«

»Kad se osećam lose, kažem sebi da sam sjajno«, rekao je, »pa se onda 'sjajno' pojačava?«

»Tako je. Ako se osećamo lose i kažemo sami sebi da smo sjajno, loš osećaj blede sa svakom sugestijom. Ako se osećamo lose i kažemo sebi da se osećamo užasno, sa svakom rečju osećaćemo se sve lošije. Sugestije pojačavaju osećanja.«

Zastala je i na trenutak podigla obrve. Pretpostavio je da se iznenadila nad sopstvenim intenzitetom.

»Zanimljivo«, rekao je, a njegove reči su se same naglašavale, uvodile ga u trans spoznaje da su njene reči mnogo više od

zanimljivih. Ako je istinita samo četvrtina, samo deseti-
na..

»Džejmi, hipnoza nije misterija. Svodi se samo na neprestano ponavljanje. Na sugestije koje dolaze sa svih strana, od nas samih, od svakog drugog ljudskog bića koje vidimo: misli ovo, radi ovo, budi ovakav. Sugestije od stena: tvrde su, napravljene od materije, čak i kad znamo da je čitava materija samo energija, obrasci povezanosti koje mi doživljavamo kao materiju. Ne postoji ništa što bi bilo čvrsto, osim onoga što izgleda tako.«

Kao da je odlučila da se ne upušta ponovo preduboko, bez red je držala svoju šoljicu.

Sugestija, afirmacija, razmišljao je. Gospođa je u pravu. Od svih sugestija koje smo do sada čuli, videli ili dodirnuli, naša istina je gomila onih koje smo prihvatili. Ne ostvaruju se naše zelje ili naši snovi, nego sugestije koje prihvatimo.

»Vi ste to udnili Mariji«, rekla je naposletku, »uveli ste je tako duboko u trans da avionom više nije upravljala Marija, nego Vi. Vaš um je pozajmio njeno telo na neko vreme da biste joj spasli život.«

Svoju šolju sa čajem je spustila tako pažljivo kao da je znala da čaj nikad ne sme da se zatalasa. »Recite mi...« Zastala je.

»Šta da Vam kažem?«, pitao je nakon nekog vremena.

»Je li juče u Vašoj glavi postojala mogućnost da Marija neće da prizemlji taj avion?«

Pilot je ćutao. Nezamislivo. Nije postojala mogućnost da Marija ne uspe da prizemlji svoju mašinu, kao sto nije postojala mogućnost da on ne prizemlji svoj.

»Kad prihvatimo sopstvene sugestije«, rekla je njegova neobična partnerka, »to se zove 'autohipnoza'.«

08.

S obzirom da je Džejmi Forbs nekoliko godina previse otvoreno pokazivao svoja osećanja, počeo je da vežba prikrivanje, sve dok mu to potpuno nije prešlo u naviku.

Ta Di Harmon, autostoperka u potrazi za podudarnošću, dala mi je više materijala za razmišljanje nego što i sama zna, pomislio je.

Bacio je pogled na sat i stavio dve novčanice od deset dolara na stočić. »Moram da idem«, rekao je. »Ako je više od dvadeset dolara, bojim se da ćete to Vi morati da doplatite«

»Hvala vam«, rekla je, »učiniću tako. Kuda nameravate?«

»Do podneva u Arkanzas, verovatno. Odatle prema jugoistoku.«

Ostala je za stolom kad je ustao. »Bilo mi je zadovoljstvo što smo se sreli, Džejmi Forbs«, rekla je.

Moram da idem, pomislio je, dok je kretao iz lokala. Uopšte ne moram da idem. Mogao bih da ostanem ovde i da ceo dan razgovaram s tom osobom, da naučim sve što zna, za šta bi trebalo bar nekoliko sati.

Dobro, dakle: želim da idem.

Sugestija koju prihvatam, koju osećam da mogu da prihvatim: osećam se srećan dok odlazim, dok koračam preko piste prema avionu, dok se ponovo penjem u poznatu kabinu, dok se oslobađam bujice neobuzdanih ideja, tim neobuzdanijih zato što mogu da budu istinite.

Kopče pojasa oko struka i ramena škljocnule su na svoje mesto, kaciga na glavu, povezane žice radija, rukavice na ruke. Kakvo je zadovoljstvo ponekad rutina sa svrhom.

Mešavina: bogata

Poluga elise: potpuno povučena

Prekidači za paljenje: oba uključena

Akumulator: uključen

Električna pumpa za gorivo: uključena, dva-tri-četiri-pet, isključena

Prostor ispred elise: slobodan

Prekidač za start: na startu.

Elisa je polagano pokrenula svoja tri kraka ispred vetrobranskog stakla, a onda nestala istog trenutka kad se motor pokrenuo, dok se plavi dim na trenutak izvio i nestao u vazdušnoj struji.

Pritisak ulja: provereno

Alternator: uključen

Letenje mu nikad nije bilo nezanimljivo. Nikada mu nije postalo dosadno. Svako uključivanje motora bilo je nova pustolovina koja duh lepe mašine vodi ponovo u život. Sa svakim uzletanjem stapao je svoj duh s duhom mašine kako bi napravio ono što se nikad u istoriji nije dogodilo, da bi se uzdigao sa tla i poleteo.

Da bi se uzdigao i od čaja i od tosta Di Holand. Dok je uzletao, nije joj posvetio više nijednu jedinu misao.

Letimo. Podizanje točkova. Brzina i stopa uspona su u redu. Pritisak ulja i temperatura, višestruki pritisak i broj okreta motora i protok ulja i preostali sati, glava cilindra i temperatura izduvnih gasova na zelenom, nivo ulja u redu; provera ima li na nebu drugih letelica, provera tla koje se blago razliva u dubini. Kad čovek ovlada osnovama upravljanja avionom, u pilotskoj kabini ima dosta mesta za podeljene ličnosti. Jedna upravlja avionom, dok druge iz zabave rešavaju misterije.

Nekoliko minuta kasnije, sa avionom izravnanim na visini od dve hiljade i trista metara na 1,5 stepeni prema Arkanzasu, jedna od ličnosti Džejmija Forbsa počela je da se pita zašto je, ako slučajnosti ne postoje, toga jutra sreo gospodicu Harelson koja je sebi dala zadatak da dokaže ono u šta čvrsto veruje.

Pomislio je kako nema potrebe da svakom događaju pilepljuju etiketu podudarnosti ili sudbine. Važno je ono što se dogodi posle - hoćemo li da uradimo nešto s našim sitnim životnim prizorima ili ćemo da im dopustimo da otplove nizvodno iz našeg srca, do mora zaboravljenih susreta?

Je li hipnotisao Mariju da bi bezopasno sletela? Da li je hipnotisao samog sebe da bi mogao da joj pomogne u tome? Da li je hipnoza tako uobičajena, da li je primenjujemo svakog trenutka, svakog dana na sebe i na druge, a da to nikad i ne zapazimo?

Hipnoza se ne pretvara da nam govori zašto smo ovde, pomislio je, ali svakako brblja o tome kako smo došli ovamo i kako

nastavljamo da učestvujemo u igri.

A šta ako je autostoperka bila u pravu sa svojom verzijom, daje Marija sletela u transu, šta ako je to bilo tačno ?

Ako je hipnoza samo prihvaćena sugestija, onda veliki deo sveta koji vidimo oko sebe zapravo mora da bude slika nastala pod našom četkicom.

»Halo, Pret promet, Swift 2304 Bravo ulazi u četrdeset i pet na levu pistu niz vetar 3 5 Pret.« Jedva čujan na radiju, avion je bio kilometrima daleko.

Koje sugestije? Prvi put u svom životu, u prodorno glasnoj tišini pilotske kabine otvorio je oči i pogledao.

Odlebdeo je nazad kroz vreme, u vreme sa sobom i sa drugima, kroz brak i posao, kroz godine provedene u vojsci, kroz srednju školu, osnovnu školu, kroz svoj dom kao dete, kroz svoj život novorođenčeta. Kako postajemo deo bilo koje kulture, bilo kog oblika života, ako ne prihvatanjem njihovih sugestija kao sopstvene istine?

Hiljade, milione sugestija, pravo more sugestija koje prihvatamo, obožavamo, razumnih i nerazumnih, koje odbijamo i zanemarujemo... a sve se one, nevidljive, slivaju kroz mene, kroz svako ljudsko biće, svaku životinju, svaki životni oblik na Zemlji: moramo da jedemo i spavamo, moramo da osećamo toplinu i hladnoću, bol i zadovoljstvo, moramo da čujemo otkucaje srca, da udišemo vazduh, da nautimo sve zakonefizike i pridriavamo ih se, moramo da prihvatimo sugestije da je ovo jedini život koji postoji, koji je ikada postojao ili ie ikada da postoji. Di Halok je iznela samo skice.

Sugestija je bilo koja tvrdnja, pomislio je, sa kojom možemo da se usaglasimo ili da joj se suprotstavimo, na bilo kom nivou.

Na tu misao je trepnuo i zaboravio na avion. Bilo koja tvrdnja? To je skoro svaka reč koju je video, izgovorio, čuo, pomislio i sanjao, bez prekida i neprestano, danju i noću, vise od pola veka ne računajući neverbalne sugestije kojih je bilo, bez preterivanja, deset hiljada puta vise.

U svakom deliću vremena u kom primećujemo zid, iznova potvrđujemo toliko je čvrst da ne mogu da prođem kroz njega. Koliko nano-trenutaka tokom jednog dana naša čula uklju- čuju

zidove? Vrata? Podove? Plafone? Prozore? Tokom koliko milisekundi prihvatamo granice-granice-granice i ne znajući da to radimo?

Koliko nano-trenutaka u danu, pitao se, milijardu? Toliko mnogo sugestija svakog dana koje spadaju samo u kategoriju arhitekture, pre nego što se prebacimo na nešto što isto- vreme izbacuje sugestije o sopstvenim ograničenjima: recimo, percepcija, biologija, fiziologija, hemija, vazduhoplovstvo, hidrodinamika, laserska fizika, molim vas, ubacite ovde popis svake discipline koju je ljudska vrsta do sada izmislila.

Zbog toga su deca bespomoćna sve dok su malena, iako svake sekunde uče brže od munje. Moraju da prihvate osnovu, kritičnu masu sugestija, od stanja duha da se priviknu na naše običaje prostora i vremena.

Rano detinjstvo je temeljni trening smrtnosti. Takvo divljačko probijanje brane sugestija na nesrećna mala stvorenja, da nije ni čudo što im treba mnogo godina kako bi doplivali do prve mirne vode i počeli da govore o sopstvenim idejama. Pravo čudo da prva reč koju izgovore nije »upomoć«. Ali onaj plač verovatno to i jeste.

Sat i deset minuta nakon uzletanja, instrumenti motora na zelenom, brzina od sto pedeset čvorova ravno u vetar, nebo čisto, vazduh čist, vreme dolaska u Arkanzas sat vremena ranije.

Usred svega toga, mi, smrtnici, moramo da naučimo da se plašimo, pomislio je. S obzirom da smo smrtni, opasnost je neophodna, uništenje mora biti moguće ako nameravamo da učestvujemo u igri.

Moramo da se igramo, moramo da zaronimo duboko, duboko i jos dublje u okean sugestija, smrtni, ograničeni, ranjivi, slepi za sve osim za oluju budalastina onoga sto nam govore čula; preokrenuti laži u nepokolebljiva uverenja ne postavljajući pitanja, a dok se time bavimo, moramo da izbegavamo smrt onoliko dugo koliko to možemo, a dok izbegavamo smrt, treba da dokučimo zašto smo uopšte dosli ovamo i kakav smo uopšte razlog mogli da imamo kad smo tu igru nazvali zabavnom.

Uz to, svi stvarni odgovori su skriveni. Igra se sastoji u tome da ih sami pronađemo usred oblaka lažnih odgovora za koje drugi igrači

govore da su im dovoljni, ali nama se nekako čini da za nas uopšte ne funkcionišu.

Ne smejte se, deco. Smrtnicima je ta igra čarobna, a i vama će biti takva kad prihvatite uverenje da ste jedan od njih.

Kao kadet letačke škole Džejmi Forbs je bio na predavanjima o visinskoj bolesti. *Postoji li nešto kao visinska svesnost, pitao se sada, kad, nakon što se neki skriveni broj godina baviš letenjem, razumeš neke stvari koje nikad ne bi spoznao na zemlji?*

Ne pridržavaš se pravila, nije ti dopušteno da učestvuješ u igri.

Prvo pravilo života u prostor-vremenu je očigledno: *moraš da veruješ u prostor-vreme.*

Posle samo nekoliko milijardi sugestija o ograničenjima koje donose četiri dimenzije, odnosno negde u vreme kad imamo dva dana, potvrda dolazi brzo. Izgubljeni smo u transu koji nas uverava: *ja sam bespomoćni ljudski potomak, ali smo zapravo igrači.*

A šta je s onima koji promene mišljenje, koji odluče da povuku svoj pristanak na peščanu oluju sugestija na ovoj planeti? S onima koji kažu: »Ja sam duhovno biće! Nisam ograničen uverenjima ovog psihodeličnog sveta i neću da se pretvaram da jesam!«

Evo što se događa s njima: »Jadničak! Mrtvorodenče. Malecki je živio samo sat vremena. Prava sramota. Nije bio bolestan, jednostavno nije preživeo. I ko još kaže da je život pošten?«

Oni koji su saglasni, koji daju svoj pristanak da budu hipnotisani, razmišljao je Džejmi Forbs lebdeći na visini od dve hiljade i trista metara, *to smo mi. To sam ja.*

Brzina se spušta na sto trideset pet. Džejmi se prebada na GPS i promenio svoje odredište sa Arkanzasa na Ponka Siti u Oklahomi. Nikad nisam bio tamo, pomislio je, ali biću uskoro.

09.

»Gde držite knjige o avijaciji?«

Knjižara sa polovnim knjigama u blizini aerodroma u Ponka Sitiju davala mu je nade, jer je opstala na istom mestu, kako je izgledalo, osamdesetak godina.

»Ono što smo imali o avijaciji«, rekao je prodavac, »idite onim putem dole do natpisa *putovanja* i skrenite levo. Knjige su na kraju tog reda, na desnoj strani.«

»Hvala vam.«

Nisu imali bogzna šta, otkrio je pilot, a ništa o njegovoj trenutnoj strasti, istoriji hidroaviona. Ipak, bile su tu tri pogodne knjige, jedna pored druge: redak stari primerak dvotomne knjige *Održavanje aviona i motora* Brima i Bodžesa, sa stvarno niskom cenom, svaka po tri dolara za knjige koje su vredele četrdeset dolara po komadu, zatim knjiga Nevila Satia, *Pravilo klizanja*, o autorovom životu vazduhoplovnog inženjera.

Polica mu je bila u visini očiju, a kad je izvukao sve tri knjige, ostavile su veliku prazninu. Inače bi jednostavno otišao, ali s obzirom da mu se nije žurilo, u senci je primetio još jednu knjigu, nekako zbijenu iza ostalih. Nadajući se da je možda reč o *Hidroavionima dvadesetih godina*, izvukao ju je.

Nije bio srećne ruke. Nije bila čak ni knjiga o letenju, nego Vinstonova Enciklopedija zabavljača na pozornici.

Ipak, zaintrigiran naslovom, prelistao ju je do dela o Long Biču u Kaliforniji i do hotela Lafajet, pa je pogledao tekst o jedinom zabavljaču kojeg je lično video:

Semjuel Blek, poznat kao Veliki Bleksmit

Američki hipnotizer (1948 -1988). Sredinom sedamdesetih godina pričalo se da Bleku niko nije ravan.

»Šta bi se dogodilo kad bismo poverovali da smo uslovljeni nečim što ne postoji?« upitao je novinara Veritija. »A šta ako je svet koji nas okružuje savršeno ogledalo onoga u šta verujemo?«

Blek je prestao da nastupa 1987. godine, na vrhuncu popularnosti.

Beleške u njegovom dnevniku pokazuju da je istraživao ono što je nazvao »druge dimenzije«, pa da je došao do »nekih otkrića koja su me uveliko zainteresovala tako da sam odlučio da napustim svoje telo i vratim se u njega dok sam još odličnog zdravlja.« (Los Anđeles Tajms, dvadeset drugog juna 1987.)

Dvanaestog novembra iste godine je pronađen mrtav, ali nije bilo nikakvog očiglednog uzroka smrti.

Blek je iza sebe ostavio suprugu Gvendolin (rođenu 1951. godine), hipnoterapeuta.

Tri knjige o letenju stavio je na pult osećajući krivicu zbog cene Brimove i Bodžesove knjige, a onda prodavcu dodao enciklopediju pretpostavljajući da je ujedno i vlasnik.

»Ova je bila među knjigama o letenju. O zabavljačima je.« »Hvala vam. Izvinite zbog toga, staviću je na mesto.« Prodavac je odložio knjigu sa strane. »Tri dolara za svaku od ove dve i četiri za Nevila Satea. Je li to u redu?« Kao da je bio spreman da ih da i za manje.

»Mislim da je u redu. Pisac je odličan.«

»*Duga i ruža, Okolo-naokolo, Staratelj iz radionice*«, rekao je prodavac s osmehom zbog njihovog zajedničkog dobrog ukusa. »Znate, napisao je dvadeset šest knjiga. Svi ga se sećaju po knjizi Na plaži, ali mislim da to nije bila njegova najbolja knjiga.«

Očigledno je bio vlasnik.

»Znate li da je ova Brimova i Bodžesova knjiga prejeftina«, rekao je Džejmi. »S tom cenom kao da sam Vas prevario.«

Čovek je odmahnuo rukom i odbacio takvu pomisao. »Tako sam je procenio. Drugi put ću da naplatim više.«

Još neko vreme su čavrljali o Nevilu Sateu Norvaju, piscu koji je odjednom oživeo i našao se s njima u knjižari, a njegove priče su izbrisale distancu između dva čoveka koja nikad nije upoznao.

Forbs je pola sata posle izašao s Brimovom i Bodžesovom knjigom *Pravilo klizanja*, ali i sa druge dve Sateove knjige, džepnim izdanjima koje je trebalo ponovo da pročita, a onda odlučio da prenoći u Ponka Sitiju.

Je li to varanje, pitao se, platiti traženu cenu za knjige?

Zaključio je da nije.

10.

Te večeri je Džejmi Forbs sišao na večeru u restoran motela još srećan zbog susreta sa starim prijateljima na starim stranicama.

»Dobro došli u Ponka Siti«, rekla je konobarica s osmehom koji je zavredivao obilnu napojnicu i pre nego što je dila njegovu narudžbinu. Dodala mu je jelovnik i šapnula tajnu: »Imamo odlične salate.«

Zahvalio joj je na tome i kad je otišla, pregledao jelovnik. Bilo je dosta toga da se prodta, a salate su stvarno izgledale dobro.

»Toplu čokoladu i tost, pretpostavljam.«

Zaprepašćeno je podigao pogled sa stranice i dočekaao ga je drugačiji osmeh.

»Gospođice Hamond!«

»Halok«, rekla je. »Di Halok. Gospodine Forbs, da li me pratite?«

Nemoguće. Preko šesto kilometara od doručka u Nort Platu i to ne u Arkanzasu gde je rekao da će da bude, ni na koji nadn nije mogla da zna, ni na koji nadn ni on nije mogao da zna...

»Stopirali ste. U Ponka Sitiju.«

»Kamion. Osamnaest točkova. Tona paleta zemlje iz Nort Plata, da bi sasušeni Ponka Siti ozeleneo preko noći. Oni su među najbrižnijim, najljubaznijim ljudima na svetu. Znete li da imaju kamiondžijska pravila?«

»Ma dajte, gospođice Halok, to nije moguće! Nema šanse da ste ovde!«

Nasmejala se. »Dobro, nisam ovde. Mogu li da Vam se pridružim za večerom ili da nestanem?«

»Naravno«, odgovorio je napola ustavši sa stolice. »Oprostite mi. Molim Vas, pridružite mi se. Kako ste...«

»Gospodine Forbs, nema tu *kako ste*. To je podudarnost. Ne nameravate valjda da mi kažete nešto drugo, zar ne?«

A šta čovek da kaže, *dogaća se*? Da se upusti u isprekidane red, da pljučka iskidane rečenice, *to ne može da bude, to se ne dogaća*, kad se to ionako smireno dogaća, bez obzira na to šta je moguće?

Odlučio je da prestane da govori o tome, ali su mu se misli kovitlale, sudarale iznutra, kao prazan ptičji kavez koji je ispao iz brzog voza.

Nije mogao da učini ništa drugo nego da se pretvara da je to isti svet kao i inače, bez obzira na to koliko je odgledno bilo da nije.

»Kažu da su im salate dobre.«

Di se nasmejala.

O čemu razmišlja žena koja istražuje slučajnosti?

»Stvari se događaju iz nekog razloga«, rekla je. »Toliko znam. Stvari se događaju s razlogom.«

Naručili su salate, neku testeninu, ali mu nije bilo naročito stalo, i jeli u tišini. Stvari se događaju s razlogom?

»Nisam mogao da prestanem da razmišljam o onome što ste rekli«, rekao joj je. »Da nas hipnotišu sugestije.«

»Ako ih prihvatimo«, dodala je.

»Kad imamo samo dva dana, nemamo nekakvu mogućnost izbora. Posle je prekasno.«

Odmahnula je glavom. »Nije. Uvek imamo mogućnost izbora. Prihvatamo zato što želimo da prihvatimo. Nikad nije prekasno da odbijemo sugestiju. Zar ne shvatate, Džejmi? Nema tu nikakve misterije: sugestija, afirmacija, potvrda. Na to se sve svodi, uvek. Naš um uliva sugestije sa svih strana u našu svest.«

Zbog cele te priče o hipnozi, odlučio je da joj kaže nešto što uopšte nije znao.

»Sećate li se kad ste rekli da možda imamo zajedničkog prijatelja?«, upitao je.

Podigla je pogled s jelovnika i klimnula glavom.

»I imamo.«

Nasmešila se iščekivajući. »Da?«

»Sem Blek.«

Nije bilo ni iznenađenja ni zaprepaštenja, samo joj je osmeh pokazivao ljubav. »Poznajete Sema!«, rekla je.

11.

Džejmi Forbs ju je neko vreme posmatrao, gledao njeno lice nemajući pojma šta se događa iza njega. Samo mu se osmehnula svojim toplim osmehom kao da je poznavajući Sema znao sve.

»Kako se Gvendolin pretvorila u Di?«, upitao je. To pitanje je bilo samo niz besmislenih reči, ako je pogrešio u pogledu te osobe.

Nije pogrešio. »Kad smo se venčali, nisam promenila ime. Ali, kad je Sem...« opet taj osmeh ispunjen ljubavlju, »umro, Gvendolin je postala Vendi, a onda je naša unuka, Dženiferina devojčica, rekla 'bakica Di'. Svi su ostali to prihvatili, bar dok sam bila tamo.«

»Dok ste bili tamo?«

»Ona me još tako zove, a i Dženifi.«

Te reči su postale nekoliko pitanja. Potpuno posebna, drugačija od one vrste koja bi pilot postavio bez osećanja nelagode.

»Čitao sam o njemu«, rekao je.

»Zabavljači?«

Klimnuo je glavom.

»Da pokušam da pogodim. Do knjige ste došli slučajno.«

Njegovu priču je smatrala ne samo iznenadnom, nego i čarobnom, priču o knjizi uguranoj iza knjiga o letenju u knjižari koja prodaje polovne knjige u gradu u koji nikad nije ni nameravao da se prizemlji dok je bio zaokupljen pitanjem o hipnozi, istog dana kad je upoznao Gvendolin Blek, nakon što celog života nije znao da ona postoji, neposredno pre nego što ju je sreo i drugi put, kad je taj susret s njom bio spektakularno nemoguć.

Naručene salate su stigle. Zbog njegovih pitanja ona je svoju jedva dotakla.

»Šta je to s Vama i slučajnošću?«, upitao je.

»To još niste dokučili.«

»Ima nekakve veze s hipnozom.«

»To ste dokučili. Sećate li se moje pretpostavke kojoj ste upravo danas pomogli da postane teorija?«

»Takvo nešto ne postoji.« Osećao se poput majmuna zbunjenog pred velikim delićima dečije slagalice, krajnje jednostavne za slaganje, koju nikako nije mogao da složi.

»Pogledajte bilo koju osobu koja susretne važnu osobu u svom životu, u već podmakloj fazi igre. Ako dopustite, mogu li da Vas upitam...?«

»Svakako.«

»Kako ste upoznali svoju suprugu?«

Nasmejavao se. »To nije fer! Ketrin je uzela godišnji u NASA-i, vozila je iz Floride u Kaliforniju, svratila usput u Sijetl, zaustavila se na malom aerodromu na koji sam se spustio nakon oluje s gradom...« Zastao je na samom kraju dugačke priče. »U pravu ste. Nije bilo moguće da se sretnemo, ali se ipak dogodilo.«

»To je bilo pre...«

»Deset godina.« Bio je to lep brak, pomislio je. I još je lep.

»Ja kažem da slučajnost ne postoji, a Vi kažete da ne postoji sudbina.«

»Slučajnost je sudbina.« Rekao je to kao u šali.

Spustila je viljušku i prekrstila ruke na prsima. »Znate li šta ste upravo rekli?«

»Slučajnost ne postoji«, odgovorio je. »Kao da možda niste onako ograničeni kao što ste mislili.«

»Molim Vas, setite se da to povežete«, rekla je bez osmeha. »Da nije bilo vašeg pogrešnog obrazovanja, da nije bilo sugestija koje ste prihvatili, da Vam kultura koju ste odabrali nije nametnula svest... mogli biste da prođete kroz taj zid.«

Naljutila ga je reč *vi*. »A šta je s Gvendolin? Jeste se i Vi pogrešno obrazovali?«

»Naravno da jesam.«

»A sad niste?«

»Nisam.«

»Vi možete da prođete kroz taj zid?«

»S lakoćom.«

»Hoćete li to da učinite, molim Vas?«

»Neću.«

»Zašto ne?«

»Saznaćete za nekoliko sati. Sad nije vreme.«

»Di«, rekao je. »Da li pokušavate da me uplašite?«

Umesto da mu odgovori učinila je nešto neobično. Pružila je ruku prema njemu, otvorenog dlana prešla njom polako sleva nadesno pred njegovim licem zagledavši mu se u oči. »Nakon ovog sata«, rekla je, »nikada više me nećete videti u ovom životu na zemlji. Susreli smo se bez ikakve slučajnosti, jer je važno da znate: *Kakve veze ima sugestija sa sudbinom* ? Taj odgovor će promeniti sve u šta verujete i sve što vidite.«

Ako bi ga neke reči koje bi izgovorila ostavile bez teksta, to su bile upravo te.

»Bila je u pravu!«, rekla je u sledećem trenutku, vedra i srećna, toliko drugačijim tonom da ga je potpuno zbunila.

»Ko je bio u pravu?«

»Konobarica! Salata je sjajna!«

»Stvarno. Zaista odlična salata!« zaboravio je na svoja pitanja o slučajnosti, sudbini, prolasku kroz zidove, o podsećanju na bilo koga, na bilo šta.

Izvukla je beležnicu iz džepa i pročitala mu *Pravila vozača kamiona*, koje je prepisala sa štitnika za sunce kamiona Kenvort s osamnaest točkova, koji ju je povezao iz Nort Plata:

Vi ste tkanje koje Ameriku drži na okupu i vi ste najbolji detetov prijatelj.

Vozač kamiona je onaj koji seljakove useve dovozi u prodavnicu, kako deca ne bi bila gladna.

Vozač kamiona je onaj koji vozi gorivo kako bi deci bilo toplo.

Vozač kamiona je onaj koji prevozi drva stolaru za izgradnju domova, u kojima su deca na sigurnom i zaštićena.

Vozač kamiona je onaj koji se žrtvuje u usamljenosti trpeći prazne noći i usamljene kilometre, dme povezuje Ameriku od Atlantskog do Tihog okeana.

Podigla je pogled sa svoje beležnice. »Zar to nije lepo?«

U restoranu u Ponka Sitiju u Oklahomi njih dvoje su razgovarali o tome koliko su istinite red i koliko dugujemo onima koji su odabrali težak i opasan posao kako bi naš život bio takav kakav je.

Večera se završila. Poželela mu je srećan let, pozdravila se i nestala.

Te večeri je u sobi priključio laptop na hotelski internet i potražio njeno ime. Bilo je, naravno, nekoliko Gvendolina Haloks, ali samo jedna kratka beleška o onoj koju je tražio, fragment na nekoj geneološkoj stranici:

Semjuel Blek (1948. -1988.), hipnotizer; supruga Gvendolin Halok (1951. - 2006.); kćerka Dženifer (rođena 1970.).

Na internetu se često navode pogrešni brojevi, osakaćuju citati, neke reči se pripisuju ljudima koji ih nikad nisu izgovorili, a dnjenice su često pogrešne.

Međutim, mreža ponekad uspeva da navede i činjenice. Ako je i sad uspela, onda je Gvendolin Halok, s kojom je Džejmi Forbs upravo jeo ukusnu salatu, umrla dve godine pre nego što su se susreli.

12.

Te noći nije naročito dobro spavao.

Zbog toga je mogla da prolazi kroz zidove, pomislio je, i odbacio pokrivače: više ne prihvata sugestije da je smrtnica. Da niste pogrešno obrazovani, i Vi biste prošli kroz zid.

Zar je umiranje samo to, pomislio je, dramatična promena u onome što verujemo da je istinito za nas? A zašto moramo da umremo da smo nešto promenili?

Zato što smo uslovljeni da verujemo da nešto moramo, razmišljao je. Venčali smo se s dubokim sugestijama prostor-vremena, dok nas smrt ne rastavi.

Veze poput meteora: zašto ne bi trebalo da umremo da bismo se probudili? Kakve sugestije inače čujemo?

Niko neće da pukne prstima i kaže hej, prostor-vreme mozemo da napustimo kad god to pozelimo, da odemo kući kad pozelimo, vratimo se kad pozelimo, odemo na kratak odmor da bismo stvari postavili na svoje mesto. Niko neće da pucne prstima hej, naša uverenja o nesreći, bolesti i starosti ne moraju da nas izbace iz ovog sveta.

Niko nam ne govori da je umiranje običaj, a ne zakon.

U dva ujutro pridigao se u krevetu.

To je ono što je otkrio Sem Blek.

To je ta dimenzija o kojoj je pisao u svom dnevniku, dimenzija *drugačijih sugestija*.

To mu je izgledalo poput psihičkog vodopada, bujice otkrovenja, slagalica koje se same slažu, majmuna koji posmatra.

Tako je taj čovek napustio svoje telo savršeno zdrav. Hipnotizer Sem Blek iskoristio je svoje obrazovanje da se dehipnotizuje od Uslovljene Svesti, od milijardi sugestija koje je prihvatio, koje su prihvatili svi smrtnici, da smo zarobljeni u svom telu, zarobljeni silom teže, zarobljeni u atomima, zarobljeni u kulturama, zarobljeni u zemaljskim umovima sve dok igramo igru.

Shvatio je da je sport koji nazivamo prostorom i vremenom zapravo hipnoza! Sugestije nisu istinite sve dok im ne damo svoju

saglasnost, dok ih ne prihvatimo. Sugestije koje nas vežu samo su ponude, predlozi, sve dok ih ne prihvatimo i ne okujemo ih lancima napravljenim po našoj meri, za sebe.

Svi smo mi igrad sedili u prvom redu, svaki od nas dobrovoljac koji gori od želje da se nade na pozornici.

Sto je pred publikom? Šta je na pozornici?

Ništa!

Pred publikom je igra sugestija, koje postaju uverenja, koje postaju vidljiva, kad ideje postaju opipljive za one koji veruju.

Dok je veoma davno boravio u kamenoj ćeliji u hotelu Lafajet, ono što je video pred sobom, ono protiv čega se borio, bilo je isto tako stvarno kao i ovaj svet: čvrsto nabijeni granit, debeli sloj cementa i maltera. Video ga je, dodirnuo, osetio. Jako ga udario i povredio ruku.

Ali, Veliki Bleksmit prošao je kroz taj zid kao da ne postoji.

Dobrovoljac je verovao da je to kamen, znao je da je kamen, da je neprobojan. Hipnotizer je znao da je to vazduh, da nema ničeg kroz šta bi trebalo da prode, osim nevidljivog uverenja o nekome ko halucinira o zatvoru.

Po mrkloj noći u Olkahomi stisnuo je prekidač na noćnoj lampi, trepnuo zbog njene svetlosti, zgrabio hotelsku hemijsku olovku i u notes nažvrljao red.

Tom zatvoru, mislio je, moje identično uverenje u ovom trenutku, da sam čvrsto zbijen u telu, u motelskoj sobi sa zidovima od iverice, s ključem u vratima.

Nikad nisam preispitivao sopstvena uverenja! Odavno sam se uverio i nikad vise nisam postavljao pitanja: moram da imam vazduh koji udišem, krov nad glavom, hranu, vodu, moram da vidim očima da bih znao, čujem ušima, dodirujem prstima. Videću kad poverujem. Ako ne verujem, ne postoji.

No, slušajte: nije red samo o nekom jednostavnom uverenju koje će da nestane ako uspeš da promeniš moje mišljenje, nego o dubokom uverenju u svakom trenutku čitavog života, o uverenju da je ova igra jedina istina koja postoji.

Verovanje u ograničenja nije nam potrebno da bismo živeli, napisao je, potrebno nam je da bismo učestvovali u igri! Ne možete da igrate hokej ako nemate led i stop, ne moiete da igrate salt ako nemate

ploču i figure, ne možete da igrate bejzbol bez igrališta, loptice i palice, ne možete da živite na Zemlji ako ne verujete da smo beskonačno ograničeniji nego što jesmo.

Olovka se zaustavila. Bila je u pravu! Reč je o hipnozi, o stotinu miliona prihvaćenih sugestija, kad bi možda i samo osam bilo dovoljno.

I šta onda?

U noći se prigušeno oglasila sirena. U ovom mračnom trenutku neko povlad katastrofalan potez.

I šta onda, pomislio je. Ne moram da se uozbiljim, ne moram da se uplasim zbog ovoga ili onoga, bez obzira na to koliko ljudi u to veruje.

Čega da se uplašiš?

Siromaštva, usamljenosti, bolesti, rata, nesreće, smrti. To su teroristi, svi do jednoga. A svaki od njih je bespomoćan onog trenutka kad zaključimo da se ne bojimo.

Isključio je lampu, spustio glavu na jastuk, krenuo ispočetka.

Da nije bilo onih trenutaka koje je odslužio u Bleksmitovom zatvoru, pomislio je, sve bi to izgledalo prešašavo: svet načinjen od prihvaćenih sugestija, gde ništa nije stvarno, osim ako ne mislimo da jeste.

Hej... nemojte da pretpostavljate da je uverenje nekakav bespomoćni slabić. Uverenje poseduje žestoku moć, ono je metalni šraf igre, steže nas oko sebe svake sekunde dok ne umremo.

Mi umiremo od svojih uverenja, pomislio je, svakog minuta neko umre od smrtonosnog privida.

Jedina razlika između stvarnosti Bleksmitovog zatvora i stvarnosti zidova koji me ovog trenutka okružuju, pomislio je, je u tome što bi se zatvor preko noći raspao, kad ga ne bih verno iznova izgrađivao svojom verom. Ova soba bi potrajala duže. Zatvoru je potrebna moja saglasnost da bi mogao da postoji, a ova soba je izgrađena zahvaljujući saglasnosti svake osobe u prostor-vremenu: zidovi okružuju stvari.

Ugasio je svetlo. Ne postoji svet tamo negde napolju, svaki njegov delić ovde, pomislio je, sugestije postaju uverenja, uverenja postaju

percepcije, percepcije postaju svaka takozvana čvrsta stvar na našem igralištu.

S tom mišlju Džeimi Forbs je otišao da spava.

Probudio se pet minuta kasnije. Napad zdravog razuma. Jesi lud, čoveče? Razmišljaš o takvim stvarima, da svet zapravo ne postoji, da ne postoji ništa osim tvoje mašte. Jesi li toliko podložan sugestiji da progutaš sve u jednom zalogaju čim naiđe nekakva žena i kaze ti da ništa nije stvarno?

Otišao je nazad na spavanje, srećan što je zadržao zdrav razum.

Probudio se deset sekundi kasnije pitajući se šta je sa relativnošću, kvantnom mehanikom, teorijom struna? Ako mislite da su sugestije šašave, šta je onda sa naukom?

Ljudi, ovde u prostor-vremenu ne postoje samo četiri dimenzije, jer zapravo postoji jedanaest dimenzija, ali je njih sedam savijeno u male sićušne loptice, tako da ih ne vidimo. Ali postoje!

U praznom prostoru postoje praznine u kojima je sila teža tako snažna da iz njih ne izvire ni svetlost.

Zar ne znate da je beskonačan broj alternativnih svemira koji postoje jedan uz drugog, svemir sa svakim mogućim ishodom svake moguće razlike koju svako može da napravi u ovome... svemiri u kojima nema Drugog svetskog rata, svemiri u kojima se dogodio Tred svetski rat za koji ne znamo, kao i Četvrti i Peti, svemiri sa ljudima koji su potpuno isti kao mi, osim što biste se u milijardi njih zvali Mark, a ne Džeimi i imali biste smeđe, a ne plave od.

Ponovo na spavanje. Kako to funkcioniše?

Pet minuta kasnije, ljut sam na sebe. Ovde nije reč o diferencijalnom računu, a ja nisam nekakav zaljubljenik u matematiku, pomislio je, ovde je reč o nečemu apsolutno jednostavnom. Kako vidimo ono što vidimo? Kako slikar vidi sliku koju slika? Evo kako:

Slikar pogleda platno.

Umoči kičicu u boju.

Povuče mokru četkicu po platnu.

Slikar pogleda platno.

Umoči kičicu u boju.

Povuče mokru kičicu preko platna.

Slikar pogleda platno.

Jedan potez za drugim. Svakog dana našeg života.

Eto kako to funkcioniše.

Evo tvoje posude s bojom, Džeimi, u kojoj se mešaju sugestije. Evo tvoje kičice, uzmi iz posude ono što ćeš da prihvatiš kao istinito. Evo i tvog platna: nazvaćemo ga *životnim vekom*.

Sad pokušaj da naslikaš sliku, može?

Potrebna su ti objašnjenja kako to funkcioniše, pomislio je, moraš da se vratiš u vreme davno pre škole.

Hipnotisan sam, pomislio je. Ja iz iskustva znam kako to izgleda, niko ne mora da mi objasni. Prihvati sugestije i stvarne su, svi njeni udari. Prošlo je trideset godina, a ja se jos sećam. Ni na koji način nisam mogao da se probijem kroz Bleksmitov zid na pozornici, a zid nije ni postojao. Samo sam mislio da postoji.

Kod nekih hrišćanskih fanatika tokom praznika znala je da se pojavi krv na dlanovima od čudesnih rana eksera, kao što su zamišljene Isusove rane na starim slikama. *Nameravaš li na sledećem okupljanju fanatika da kažeš da to nije krv, nego uverenje? Iznesi svoju prezentaciju: upravo smo otkrili, da ljudima koji su bili zakucani za krst u onim srećnim starim vremenima, ekseri nisu probijali kroz dlanove, nego kroz zglobove na rukama, pa zašto onda vi krvarite iz dlanova?*

Odgovor? »Zato što smo mislili da su u pitanju dlanovi.«

Hoćete li ženi koja umire od neke bolesti da kažete da je to uverenje?

Obzirna žrtva će da kaže, da, to je moje uverenje i to je moje uverenje, mislim da je to prilično dobar razlog, hvala na pitanju, i nameravam da umrem od svog uverenja, ako nemate ništa protiv, ili zahtevate da umrem od nekog drugačijeg uverenja, koje bi Vam se vise svidelo, ili u nekom drugom trenutku koji bi trebao da uklapam u Vaš raspored, a ne u moj?

Knjige s fotografijama kao dokazima - hipnotisani ispitanici, uvereni da su im noge čvrsto svezane užetom. Trenutak ili dan posle na njima je otisak užeta na koži. Dotaknite ih kockom leđa i recite da je to užareno gvožđe, na koži se javlja mehur. Nema ni užeta ni gvožđa... samo čudesne moći uma

To nisu čuda, pomislio je, nego hipnoza. Pa čak ni hipnoza, ta mistifikacija, nego obična svakodnevna sugestija ponovljena već nekoliko stotina milijardi puta, a većina odgovora je potvrdna. Bilo bi neverovatno kad ne bismo videli ono što nam govore da je istina!

Kažu daje ceo taj kvantno-električni svemir sastavljen od sićušnih malih čestica. Da li je moguće, pitao se, da su te čestice možda stvorene mišlju, a ne slučajnošću, nismo li atome organizovali sugestijom? A mi je progutamo i ne pitajući, pojačavajući svu radost i užas naših kulturoloških uverenja, jer najbolje učimo kad smo emocionalno angažovani u lekciji koju smo odabrali da naučimo, a uverenje je način na koji to mozemo da postignemo.

To nije nemoguće, ni u kom slučaju. Mi ne živimo tuđe živote, pomislio je, ali mozemo da verujemo kako zivirno, od jednog do drugog daha i mučnog detalja. Uverenje u reinkarnaciju samo je uverenje koje doživljavamo sve dokga smatramo zanimljivim, korisnim, privlačnim. Odvojte se od njega i igre su završene.

Dakle, ako sugestije stvaraju stvari koje vidimo oko sebe, šta su onda sugestije za sve te milijarde stvari?

Odgonetnuo je to pitanje u mraku i zaspao skotrljavši se niz stepenice svojih misli.

13.

Džejmija Forbsa je probudio motelski budilnik, a snova se nije sećao. Spakovao je torbu, poslednji put je proverio sobu pre nego što je izašao i na postelji pokraj kreveta je pronašao belešku ispisanu sopstvenim rukopisom, zaboravljenu, jedva čitljivu:

Sugestija = bilo koji kontrast zbog kog menjamo sve percepcije!

Stvarno, to je sugestija - sve ono što nas navodi da promenimo način razmišljanja, a time i ono što primećujemo. Sugestija je plamsanje neke budućnosti koju možemo da ostvarimo.

Kad je stigao do aviona, znao je da su ga neki kontakti naveli da promeni svoja shvatanja: fotografije, slike, filmovi, računari, škole, televizija, knjige, oglasne ploče, radio, internet, priručnici, sastanci, telefonski pozivi, članci, pitanja, price, grafiti, bajke, svađe, istraživački radovi, stručni časopisi, jelovnici, ugovori, podsetnice, predavanja, časopisi, pesme, moto, jelovnici, upozorenja, igre, odnosi, zabave, novine, slučajne misli, savet, ulični znakovi, razgovori sa sobom, s drugima, s životinjama, zabave, dodela svedočanstava, pogledi, školski časovi, emocije, slučajni susreti, slučajnosti, a on je izlio to more u okeane koje je pre pronašao.

Svaki događaj je kontakt, pomislio je krećući se po avionu, proveravajući ga pre poletanja. Svaki događaj je blesak, podnevne iskrice na beskonačnim uzburkanim vodama, svaki blesak u trajanju od milisekunde je mogućnost.

Kleknuo je da pregleda glavnu opremu za sletanje na levoj strani, kočnice, gume. Guma je malo izlizana, pomislio je, i na dnevnoj svetlosti shvatio: to je sugestija.

Svaka sugestija jača samu sebe.

Guma je previše izlizana?

Ako je: previše izlizana.

Sledeća sugestija: nemoj da letiš. Da promeniš gumu.

Da bih promenio gumu, moram da pronađem mehanicara, moram da pronađem pravu gumu, ako je nema u skladištu, moram da ostanem bar preko noći da bih je promenio, da se sastanem i razgovaram s nepoznatim brojem ljudi koje ne bih susreo da nije bilo

te gume, a svaki od njih može da mi promeni život jednom jedinom odlukom, kao autostoperka u Nort Platu. Moj iivot se sad menja ako ostanem dan duie zbog gume, ili tri dana, ili dvadeset minuta... novi događaji pokreću nove događaje, a svaki od njih je rezultat neke prihvaćene sugestije.

Ili,

Ako nije: stanje gume normalno.

Svaka sugestija jača samu sebe.

Sledeća sugestija: poleti kako je planirano.

(Milijarde drugih sugestija u kutiji napravi nešto drugo:

Zanemari. Ne deluje, nema nikakvog efekta.)

Ali ako guma eksplodira pri sledećem spustanju, to bi značilo veliku nevolju.

Sugestija: ponovo razmisli o prvobitnoj sugestiji.

Ako jeste, vreme prolazi, vremenski uslovi se menjaju, sunce se diže, menjaju se obrasci slučajnosti.

Ako ne: nastavi.

Sledeća sugestija: dovrši proveru pre poletanja.

Za sada zanemari sugestiju.

Umesto toga prihvati sugestiju da bi razmislio o ovoj slid koja izgleda umobolno, ali možda nije:

Svaka sugestija svake sekunde, pomislio je, svaka odluka koju donesemo i ne donesemo temelji se na odluci koju smo doneli pre; svaku predhodnu odluku doneli smo oslanjajući se na odluku pre nje; svaku odluku odabrali smo prema sugestiji koja je istinita za mene, o kojoj odlučujem samo ja i niko drugi. Niko nikad ne donosi odluke umesto mene: kad prihvatim savet, ja sam onaj koji je odlučio da deluje u skladu s njim. Mogao sam da odbijem i odlučim se za jedan od hiljadu drugačijih načina.

Ako sugestije nazovemo »hipnozom«, iznenada dobijate etiketu za kojom smo tragali i pojavljuje se obrazac - slagalice se ostave na svoje mesto. Svakog dana čovek na ovom svetu zaranja sve dublje u trans, svako dobija priču u koju veruje.

Moja priča danas, pomislio je, priča o momku na putovanju: Džejmi Forbs leti kroz oblak odluka, koje vode do drugačijih promena, koje vode do drugačijeg života od onoga kojim bi živeo

da je leva guma bila za delić centimetra tanja nego u ovom trenutku.

Svaki događaj je povezan s onim koji je upravo prošao i koji će upravo da dođe, pomislio je, svaki od njih jedan od međusobno povezanih događaja.

Ako se sagledava iz šire perspektive, prostrano polje međusobno povezanih događaja u našem životu, cvetova koji se rascvetavaju zbog odluka koje smo doneli na osnovu sugestija koje smo prihvatili, a koje se temelje na našem uverenju da su pojave koje nas okružuju istinite ili nisu.

Leva glavna guma može da eksplodira pri sledećem spuštanju, a može da izdrži i sledećih pedeset blagih spuštanja... nova guma mi nije potrebna.

To je odlučio Džejmi Forbs tog jutra klečeći pokraj opreme za sletanje. S ovom gumom je sve u redu. Blago ću se spustiti. Doviđenja, upravo sam odbio različite živote.

Šta mi je to učinila?

Pre nego što sam naučio da letim, nisam raspoznavao jedan avion od drugoga. Sad ih raspoznajem. Pre nego što sam počeo da proučavam grafologiju, nikad nisam primećivao rukopise. Sad ih primećujem. Pre nego što je Gvendolin Halok spomenula da ovaj svet izvire iz pljuska sugestija, nikad to nisam primetio. Sad vidim taj pljusak!

Pa čak i ono što se zove zakon privlačnosti, pomislio je, »O čemu god razmislimo ostvaruje se u našem iskustvu«, i toje sugestija. Svaki put kad pokušam to da napravim, i uspem, to je sugestija. Svaki put kad pokusam, a ne uspem, to je jots jedna sugestija. Kad to zanemarim, nista se ne dogodi... moj se život ne menja iz sekunde u sekundu, sve do onog trenutka kad nešto napravim zato što na neki način smatram da je to dobra ideja.

Kad sam završio sa proverom pre poletanja, pilot je gurnuo svoju torbu u avion, podigao poklopac kabine i kliznuo u nju.

Kao što je sa svim drugim ljudima na ovoj planeti, pomislio je, svet koji vidim oko sebe je moja vizija u transu, koja se materijalizovala iz bilo koje od milijardu sugestija koje sam usput prihvatio. Čim kažem krećemo, svet se kreće napred, melasa ili munja.

Tako daje ceo moj svet sastavljen od prihvaćenih predloga, a oni postaju uverenja, koja postaju pretpostavke, koje postaju moja privatna, izvršna istina.

Moje pozitivne istine: »Ja mogu...« otvaraju put dodatnim sugestijama, načinima delovanja. Moje negativne: »Ja ne mogu«, zatvaraju put i postavljaju se kao moje ograničenje.

Ja sam građanin psihosomatske planete, pomislio je.

Pa šta onda?

Tada je pilot pomakao prekidač na start, probudio motor i prihvatio sugestiju: odložimo reorganizaciju svemira i hajde da malo letimo.

14.

Leteo je nisko prema jugoistoku iznad napuštene zemlje, iznad reka, šuma i divljine, ispod njega su bljeskale mrlje starih seoskih polja pretvarajući se u livade.

Tako to izgleda kad se leti u snovima, osim što u snovima niko ne razmišlja o tome gde će da se spusti kad otkáže motor.

Ja sam, znači, hipnotisani građanin psihosomatske planete, pomislio je. Kao i svi ostali. U čemu je onda razlika?

Tog trenutka je pilot prvi put čuo novi glas u svojoj glavi. Ne majmunsko brbljanje koje ga uvek prati, ne svoje kopilotsko ja koje govori »ja ću da upravljam avionom umesto tebe«, ne svoje racionalno ja koje govori »pokušajmo to zajedno da razumemo«, nego potpuno drugu vrstu uma u svojoj glavi, ja, koje je više od ostalih.

I šta onda? Evo šta, reklo je ono. Ti si sam sebe hipnotisao za život koji živiš svaki dan.

Evo šta: možeš da se oslobodiš hipnoze.

Molim te, uzmi sve vreme sveta i razmišljaj o tome šta bi to značilo.

Uhvatio je kontrolnu palicu, nebeskoplavi avion uzdigao je nos da izbegne usamljenu telefonsku žicu, a onda se ponovo spustio prema senu. Imao je osećaj da danas leti brže, sa sto šezdeset čvorova samo trinaest metara iznad površine, nego kad je leteo sa dva maha, pre dosta godina, trinaest kilometara u visinama. Prihvatio je to, to je bilo tačno.

Zašto svuda posle Di Halok vidim sugestije?

I kako bih mogao da se oslobodim hipnoze? Ubacim svoj život u rikverc? Ako prihvatim, recimo, dvadeset-trideset milijardi sugestija da je moj svet upravo onakav kako izgleda, šta bi sad trebalo da uradim da ga promenim?

Mogao bih da umrem.

Izgleda da umiranje oslobađa većinu ljudi iz jednog transa i ubacuje ih u drugi. Ali, ako...

...žice! vrisnuo je kopilotski um, pazi žice!

Nema potrebe za vikanjem. Pilot ih je već video. Imao je dovoljno vremena da izbegne električne žice... avion se s lakoćom uzdigao iznad njih, a onda ponovo spustio iznad praznih polja.

Mnogo bolje, hvala ti, rekao je kopilot. Pripazi dok razmišljaš o umiranju. Nisu tu samo električne žice, nego ima i repetitora, zamki za avion, seti se da ti tornjevi neće doći glave...

...nego su žice ono što drži stvari. Znam.

Prestani da razmišljaš o umiranju, molim te, i pripazi na žice. Želiš li da letiš nisko, onda obrati pažnju na predeo i pomoz mi malo.

Džejmi Forbs je rešio problem s podpritiskom na kontrolnoj poluzi. Avion je uskoro kružio iznad kandi vedne tornjeva, lagano se okrenuo nalevo, kako bi pratio reku koja je vijugala prema jugoistoku. Um letača se opustio.

U vojsci nikad nismo leteli na taj način. Kad bismo se uzdigli s neke piste, znali smo gde ćemo da se spustimo, bez obzira na to koliko bi to bilo daleko. Na vojnom planu letenja nema kvadratića na kom piše odlučićemo usput.

Više nije tako. U civilnim letovima se uzdigneš i poletiš kad je lepo vreme. O spuštanju razmišljaš, ako želiš, pola sata pre nego što do toga dođe. Kreneš otprilike u nekom smeru, nijedno mesto u državi nije udaljeno više od dvadesetak minuta od malog aerodroma.

Njegov novi, viši um nije mario za čavrljanje u vazduhu. *Želiš li da znaš kako možeš da se oslobodiš hipnoze?*

Ne, pomislio je.

15.

Džejmi Forbs se spustio na Pin Blaf u Arkanzasu da uzme gorivo, gde se pista pružala iznad prostranog smaragdno, sveže pokošenog travnjaka.

»Kuda ste krenuli?«

»Na Floridu.«

»Dugačak let.«

»Da. Krenuo sam iz Sijetla.«

Smeh. »Baš dugačak let!«

Nekoliko red o vremenu, kratka istorija letenja na Pin Blafu kad se raspitao, gorivo za avion, a onda ponovo pokretanje motora i uzletanje.

Izravnao se na trista metara, svi instrumenti u redu.

Želiš li da znaš kako da se oslobodis hipnoze?

Nikad više ne zelim da razgovaram sa tobom, pomislio je. Nije mislio tako, odlučivši da od sada pa nadalje bude pažljiv sa svojim sugestijama, čak i kad se šali. Prilično su moćne.

Dobro. Nakon sto sam pristao da lutam naokolo kao smrtnik nekoliko godina, kako da se oslobodim hipnoze, a da se istovremeno ne oslobodim i smrtnosti?

Nikako.

Nisam razumeo.

Naravno da razumeš. Samo uradiš ono što si rekao, Džejmi. Oslobodi se smrtnosti!

Nasmejao se. Taj čudan razgovor se razlikovao od svih koje je vodio sa sobom i bio je zabavan. Dobar pritisak, temperatura ulja normalna.

Kako da se oslobodim smrtnosti, a da ne umrem? Kakav je tvoj plan?

Pretvaraj se da ništa što se dogodilo na ovom letu nije bila slučajnost. Pretvaraj se daje pouka koja samo čeka pravi trenutak tvog života da se pojavi, a taj trenutak je upravo sada.

U skladu s onim što si čuo u proteklih dvadeset četiri sata, kako si i postao smrtnik?

Bio sam hipnotisan, pomislio je, prihvatio sam dvadeset milijardi sugestija da sam smrtnik, a ne čist blistav duh.

Kako te je Sem Blek vratio iz spoznaje da si u zatvoru?

Pucnuo je prstima.

I time te je podsetio ko si, podsetio te da si kupio kartu za predstavu, da si dobrovoljno izašao na pozornicu.

Dakle, hipnoze mogu da se oslobodim ako se podsetim na... ?

...toko si bio pre nego što je predstava započela. Afirmacije. Antihipnoza. Stalne, neprekidne objave. Oslobodićeš se odbacujući negativne sugestije i potvrđujući pozitivne antisugestije.

Kao, ja nisam smrtnik?

Zapravo nisi. Želis li da znaš kako to izgleda? Neke sugestije potvrđuju da si nešto manji od duha, potvrđuju da si duh, da si to uvek bio i da ćeš uvek da budeš, bez obzira na to što si duh koji je odlucio da prihvati igre smrtnosti.

Svaki igrač ima život izvan igre. Čak i ti.

Zanimljivo. Iz džepa na rukavu izvukao je olovku, zapisao ideju na karti, nedaleko od grada Gruv Hila u Luizijani: Ja sam duh. Odbaci sve ostalo.

Kao na primer?

Ne bavim se primerima.

Na primer... Ja nisam ograničen um zarobljen u ograničenom telu podložnom bolestima i nesrećama.

Prosto poricanje. A sad, molim, afirmacija.

Razmislio je o tome. Ja već jesam duh ovde i sad. Savršen. Besmrtn.

Nije loše. Promena definicije samog sebe od zarobljenog do slobodnog. A to činiš stalno i neprestano, nikad ne odustaješ, sugestije o smrtnosti odbacuješ istom brzinom kojom se pojavljuju. Svaki put kad postaneš svestan plana koji te obeshrabruje.

Zašto?

Ako želiš da znaš zašto, samo gledaj šta se događa kad to činiš.

Kako mogu da znam je li to istina?

Dok si hipnotisan, ne znaš. Ne možeš da dokažeš da si duh. Ne želeći da ispadnu budale, većina ljudi prihvata sugestiju da su samo jos jedno telo koje traći vreme sve dok vreme ne protraći njih.

Ali, nisu.

Nema žurbe. Kad umreš, dokazaćeš da si duh.

Želiš li da budem budalast?

Džejmi, ja ne verujem u tela, ali ti veruješ, pa ćeš ti morati da kažeš meni. Na koji način izaziva patnju to što se poistovećuješ s neunistivim duhom, umesto s prolaznim uverenjima prostor-vremena?

Kakva je to čudna svest, pomislio je, to više ja. Znaci, ako nisam smrtnik, zašto si rekao pripazi se žica?

*Nisam. To je bio tvoj uvežban kopilot. U potrazi za tvojim uverenjem o sopstvenoj smrtnosti dok si otkrivao ideje koje te da ti promene život, oslobadanje od hipnoze. Sve dok veruješ da si izložen mogućnosti iznenadne smrti, on te upozorava kad... **pazi Toranj!***

Pilot je naglo digao glavu s instrumenata, spreman da skrene levo, desno, gore, dole, gde god da su žice!!

Samo sam se šalio, reklo je njegovo više ja.

16.

Stare livade prelazile su u zelene brežuljke i seoska imanja, blago se kotrljajući ispod njega. Normalna temperatura izduvnih gasova i glave cilindra.

Zakon. Znaš kako to već ide.

Nemam pojma, pomislio je pilot uživajući u tom novom vidu samog sebe. Zakon? Zakon fizike? Matematički zakon? Zakoni jedne države?

Zakon privlačnosti.

Svakako. Zakon privlačnosti: o čemu god da razmišljamo, to se ostvaruje u našem iskustvu.

Zakon. SZ.

Šta je SZ?

Sad znaš.

Šta to sad znam?

Džejmi, zar nisi poteo da povezuješ stvari? Misliš li da se bez ikakvog razloga pojavila u tvom životu?

Bio je svestan da se s razlogom pojavila u njegovom životu, ali je tog poslepodneva imao i drugih stvari o kojima je razmišljao, a ne samo o misteriji Gvendolin Halok.

Ja ovde upravljam avionom, više ja. Možda bi jednostavno mogao rečima da izraziš šta mi je to na umu?

Koliko znam, a znam dosta toga, potrebna su dva posto paznje da bi upravljao ovim avionom. Ne letiš ti, nego leti mašina.

Ti samo upravljaš avionom i kad ga usmeriš u pravom smeru...

Dobro, viknuo je u sebi, reći ću ti šta znam!

Nije znao šta to zna, ali istog trenutka kad je počeo, znao je da je otkrio. U njegovom životu se to tako često događalo da je ponovo imao poverenja u taj čudan proces i pokrenuo ga, menjajući brzine, prelazeći sa misli na reči.

»Šta činjenica da je svet sugestija koju sam prihvatio ima sa zakonom privlačnosti«, izgovorio je naglas, a kad je došao do red »ima sa...«, ideja se pojavila i oblikovala se cela struktura, završena i istinita za njega. Zašto to nisam uočio pre stotinu godina?

Zakon privlačnosti: šta god dosledno vizualizujemo, šta god postojano održavamo u svojim mislima, pre ili kasnije ostvariće se u našem iskustvu.

- osim toga -

Hipnoza je vizualizacija, održavanje u mislima: to je zakon privlačnosti sa supernabojem. Hipnotisani možemo da čujemo, namirišemo, okusimo i dodirnemo sugestije kojima dopuštamo pristup u svoj um, ne pre ili posle, nego ovog trenutka.

Na svu sreću za Džejmija Forbsa, avion ne reaguje na misao ništa brže nego što reaguje zakon privlačnosti, inače bi T-34 nestao u vazduhu u iznenadnoj eksploziji razumevanja.

Zakon privlačnosti nije magija, trajna kosmička misterija. Zakon privlačnosti je prihvaćena sugestija koju održavamo u svojim mislima. Taj zakon može da se prevede redna: Svaka sugestija koju prihvatam dovodi me u trans.

Zakon privlačnosti isto je što i definicija hipnoze!

Preciznije rečeno, pomislio je, jer njegov um je ponekad bio precizan, zakon privlačnosti je autosugestija - autohipnoza kojom ostvarujemo ono što i drugi ljudi vremenom mogu da vide.

To može da zaprepasti samo ljude uverene da je svet sastavljen od drveta, kamena i čelika. Čudesno je samo ako se nikad nismo pitali je li je naš svet samo ono što se vidi na prvi pogled.

Inače zakon privlačnosti umrtvljuje, jer sve nas podvrgava transu u kojem vidimo vizije svega onoga što smo se složili da demo da vidimo.

Kliznuo je u položaj za spuštanje na Magiju na Misisipiju, uživajući u izazovu spuštanja ka severa s jakim zapadnim vetrom.

Uspeo je u tome klizanjem sa strane tokom konacnog pristupa pisti: avion se nagnuo nalevo i taj neprirodan nagib je održavao mašinu u ravnini, usprkos bodnom vetru, sve dok levi glavni todak nije dodirnuo pistu. Tek se tada nežno spustio i desni todak, a na kraju i prednji.

Natočio je gorivo, uzeo ključ od sobe, prošao pored police s džepnim izdanjima. Kupi ovu knjigu, nešto ga je ...

Već imam knjigu. Senka njegovog starog ja, koja preipituje razloge i najmanje odluke.

Nema veze, kupi tu plavu. To je i učinio srećno se pitajući zbog dega.

U svojoj sobi je blago udario u zid. »Tako... jednostavno!«

Supernaboj, zaista. *Znači tako funkcioniše svet!* Mogao je da se bavi magijom.

»Zdravo, Gvendolin Halok!«, rekao je glasno.

Osetio je njen osmeh i duo njen glas u glavi: *samo držim obećanje.*

»Zdravo, Veliki Bleksmite!«

Jesmo li se ikada susreli pre ove večeri?

»Da, jesmo«, tiho je uzviknuo pilot, »da, Sem Blek, jesmo!«

Otvori knjigu nasumično.

Pilot je podigao džepnu knjigu odande odakle ju je spustio na prekrivač, nasumično je otvorio, odlučno i sa poverenjem. Red na koje je spustio pogled bile su nauka, guste kao crni hleb gladnome:

Mi smo fokusne tačke svesti, neizmerno kreativni. Kad zakoradmo u hologramsku arenu koju nazivamo prostor-vremenom, koju smo sami osmislili, istog trenutka podčijemo da stvaramo imajone, čestice kreativnosti, u divljoj, neprekinutoj, pirotehničkoj bujici.

Imajoni nemaju sopstveni naboj, ali su zahvaljujući našim stavovima i snazi naših odluka i želja oštro polarizovani u oblake konceptona, mnoštvo čestica visoke energije, koje mogu biti pozitivne, negativne ili neutralne.

Stav, odluka, želja, pomislio je Džejmi Forbs. *Svakako! Bio ja toga svestan ili ne, to je ono što određuje koje će sugestije da prihvati. Oni uticu na mala jezgra, na one misaone čestice koje pisac naziva... kako ono? Ponovo je pročitao rečenicu: imajoni.*

Neki uobičajeni pozitivni konceptoni su ekshilaroni, ekscitoni, rapsodoni, jovioni. Uobičajeni negativni konceptoni uključuju glumone, tormentone, tribulone, mizerone.

Ono što ovog trenutka osećam, pomislio je, su ekscitoni.

U neprekidnoj erupciji, u gromoglasnom slivanju stvaralaštva koje izlazi iz svakog centra svesti, stvara se beskonačan broj konceptona. Oni se brzo razmnožavaju u oblake konceptona, koji mogu da budu neutralni ili da imaju jak naboj - živahni, bestežinski ili olovno teški, što zavisi od naravi njihovih dominantnih čestica.

Svake nanosekunde neodređen broj oblaka konceptona postiže kritičnu masu, a onda se kroz kvantne erupcije preobražavaju u

talase verovatnosti visoke energije, koji se kroz večni rezervoar superzasićenih alternativnih događaja šire brzinom tahiona.

Stranica je na trenutak nestala i u mislima se video vatromet, filmovi iz mikroskopa u putanji.

U zavisnosti od njihovog naboja i prirode, talasi verovatnosti kristalizuju neke od tih potencijalnih događaja da bi odgovarali mentalnom polaritetu njihove svesti u nastajanju u holografski izgled.

Tako sam počeo s letenjem. Mentalni polaritet. Vizualizacija. Moja autosugestija je pokrenula misaone čestice u... kako ih ono naziva? Talase verovatnosti. Pisac toga nije svestan, ali on zapravo opisuje kako funkcioniše svakodnevna hipnoza, sugestija, zakon privlačnosti!

Materijalizovani događaji postaju iskustvo tog uma, opterećeni svim elementima fizičke strukture koji su preko potrebni, da bi u svesti, u nastajanju, bili stvarni i da bi iz njih moglo da se uči. Taj autonomni proces fontana iz koje izvire svaki predmet i događaj na pozornici prostor-vremena.

Svaki predmet potiče iz našeg pristanka i vizualizacije. Svaki događaj? A šta su događaji, ako nisu predmeti u blizini, koji funkcionišu zajedno?

Uverljivost pretpostavke o imajonima leži u njenoj sposobnosti za potvrdu. Ta pretpostavka predviđa da svesne namere usredsređujemo na ono što je pozitivno i što afirmiše život, dok svoje misli usmeravamo na te vrednosti, izazivamo polarizaciju masa pozitivnih konceptona, stvaramo korisne talase verovatnosti i privlačimo korisne alternativne događaje koji inače naizgled ne bi postojali.

To nije pretpostavka, pomislio je, to je zakon. Naravno, pomislio je. Stvaran zakon koji sami možete da dokažete.

U stvaranju negativnih događaja je netačno, kao što je i osrednje između dve krajnosti. Putem automatskog delovanja ili namere, nesvesno ili smišljeno, ne samo što odabiramo, nego i stvaramo vidljive spoljašnje uslove koji najviše odgovaraju našem unutrašnjem stanju postojanja.

To je bilo to. To je ono *pa šta onda*: mi stvaramo. Naše unutrašnje stanje postojanja. U onome što izgleda da je izvan nas samih.

Niko nije pasivan, niko nije posmatrač, niko nije žrtva.

Mi stvaramo. Predmete, događaje. Sta drugo i postoji? Pouke. Predmeti i događaji su iskustva koja imamo, kao i učenja koja iz njih dobijamo. Ili ne dobijamo, a u tom slučaju stvaramo druge predmete i događaje te ponovo iskušavamo sebe.

Je li to bila slučajnost? Od svih stranica koje je mogao da okrene u knjizi, za koju se osećao primoranim da je kupi, prst mu se zaustavio na toj jednoj stranici, jednoj od - okrenuo je poslednju stranicu - trista devedeset sedmoj. Verovatnost je četiristo prema jedan. A ta knjiga je samo jedna od... koliko knjiga? *To nije slučajnost, mislio je, nego sudbina i zakon privlačnosti na delu.*

To je bila njena teorija.

Nije to teorija, šapnula je, nego zakon.

17.

Džeimi Forbs je sledećeg jutra podigao zaštitno platno i složio ga, kliznuvši ponovo u kabinu svog aviona, donekle zabrinut zbog vremenskih prilika koje su ga očekivale. Hladni frontovi su se zadržali negde napred, oblaci su se gomilali iznad Alabame, oluje s kilotonama munja su se zaustavile tutnjeći u vazduhu. Nije baš neka dobrodošlica za male avione.

Mešavina - bogata

Poluga elise - potpuno povučena

Prekidač za paljenje - oba uključena

Akumulator - uključen

Električna pumpa za gorivo - uključena, dva-tri-četiri- pet, isključena

Prostor ispred aviona - slobodan

Prekidač za start - na startu i poželjna tutnjava izvijenog plavog dima.

Uzleteo je posmatrajući vremenske prilike ispred sebe na putu prema istoku, bele oblake i nekoliko tamnih, pitajud se da li je s obzirom na ono što ga čeka trebalo da odabere auto- matski let.

Ali takva vrsta letenja pilotu ne dopušta da se prepusti unutrašnjem autopilotu, kao ni slobodu razmišljanja o putovanju, kao što to cine vizuelna pravila letenja. Odabrao je vizuelna pravila držed se podalje od oblaka, jer je takav let bio slobodniji, zabavniji od leta na autopilotu, što je precizno i u skladu s brojevima u slučaju da se napolju ništa ne vidi.

Čarls Lindberg nije morao da leti zacrtanim avio putevima od Njujorka do Pariza 1929. godine, pomislio je. Lindberg je sam smišljao staze.

Izravnao je avion na pogodnoj srednjoj visini, na oko hiljadu i po metara praveći glatke okrete u obliku slova S oko oblaka, ispod njega prekrivač od sena i njiva, a iznad prekrivač neba. Bilo je

mesta za uspinjanje, mesta za klizanje, mesta za vijuganje prema istoku između loptica pamuka u Misisipiju.

Neko je morao da odluči da postane takva osoba, pomislio je. Do toga nije došlo automatski i neminovno. Kad je počeo da leti, Lindberg je bio isto tako nepoznat kao i bilo koji drugi učenik u pilotskoj školi. Lutao je i ipak je morao da odluči da postane muškarac koji je svojim avionom promenio svet.

Ispravan pritisak ulja, temperatura ulja i pritisak goriva. Temperatura izduvnih gasova, protok goriva, okreti motora, višestruki pritisak.

Lindberg je morao hiljadu puta iznova da napravi svaki korak od stava preko odluke do želje, kako bi deset milijardi imajona najpre okupio u nešto slično sumi od petsto dolara gotovine, da bi to zatim oblikovao u svojevrsan kapital u obliku dvomotorca Kartis Dženi, prizivajući ga u život dok je pravio egzibicije, davao časove letenja, vozio poštu, pitajući se dok je leteo, hoće li biti usamljen na prvom letu preko Atlantskog okeana u malom, a ne u velikom avionu.

Morao je da odabere između sugestija *ti to možeš* i sugestija *ne možeš*, odbacujući jedne i prihvatajući druge. Kad je odabrao *ti to možeš*, u mislima je morao da vidi budućnost (oblaci ekshilarona se kovitlaju i rascvetavaju): trebalo bi da napravi avion, sličan poštarskom avionu M-2 Klaudija Riana, na primer, ali sa samo jednim sedištem, a preostali prostor da nameni ne pošti, nego *gorivu* (eksplozije ekscitona)!

Sve to je osmislio u vazduhu, dok je izvodio egzibicije, dok je njegov kopilot izvodio akrobacije i vozio putnike: pri brzini od, recimo, sto šezdeset kilometara na sat, do Pariza bi trebalo trideset pet sati; trideset pet sati letenja sa četrdeset pet litara po satu iznosilo bi hiljadu i po do dve hiljade litara. Ako je litar goriva težak 0,75 osikilograma, to iznosi oko hiljadu i trista kilograma goriva. To gorivo bi trebalo da se smesti u središte sile teže kako bi avion zadržao ravnotežu, bilo da su kanistri puni ili prazni. Takav avion bi zapravo bio leteći rezervoar plina. Moguće je, moguće...

Da li Lindberg iznad grmljavine motora može da čuje zviždanje i pucketanje konceptona?

Dok se ozbiljno zagrevavao za avion, istovremeno se i kockao, jer bi moglo da se dogodi da se Carls Lindberg izgubi u moru, u ludačkom pokušaju leta u jednomotorcu, pošto svako zna da je za svaki takav

izlet potreban dvomotorac. Pokušaj leta do Pariza jednomotorcem - ludak, eto ko je i sad je u avionu jedan manje Čarls, kako mu ono beše prezime.

Da ne bi postao takav Čarls iz te budućnosti, pomislio je pilot vazdušne pošte, mom avionu će biti potreban pouzdan motor, možda novi Rajt Virlvind...

Od odluke do odluke ideje se pretvaraju u imajone, koji postaju crte na papiru, koje se pretvaraju u zavarene čelične cevi prekrivene platnom, koje postaju *Duh Svetog Luiza*.

Vreme je za uspon, zaključio je Džejmi Forbs, dok su se oblaci silovito zaletali u zidove ispred njega.

Bogata mešavina, elisa u punom zamahu, regulator potpuno otvoren. Dan Džejmija Forbsa je prolazio u mislima s usponom na tri hiljade osamsto metara, pre nego sto se uzdigao iznad oblaka, spustivši zasenjeni štitnik kacige zbog odsjaja.

Neko je morao da odluči da će postati Čarls Lindberg, koji je prihvatio svoje sugestije, hipnotišući se kako bi napravio ono što je želio da napravi i usput stvarajući istoriju. Od svih ljudi na svetu, jedina osoba, koja je donela tu odluku, bio je momak u glavi Čarlsa Lindberga.

Koje sugestije odlučujem da prihvatim, pomislio je, *a koje sam odlučio da promenim? Ko sam odlučio da budem?*

18.

Let prema jugu na vrhovima oblaka, koji se gomilaju na visini oko sedam hiljada šesto metara, kako je procenio.

Mogu da se uspenjem još hiljadu i po metara ako treba, pomislio je. Oblaci su bili raspršeni. Mogu da se spustim ispod baze oblaka. A ako treba, mogu da prebacim na instrumente.

Prethodne noći je osmislio rezervni plan letenja. Bio je dovoljan jedan poziv preko radija i vise nije mogao da leti kako mu se sviđi, nego »kao što je planirano«, prema dogovoru s kontrolom leta: trebalo je da leti središnjom linijom duž vazdušnih puteva prema Mariani u Floridi, kroz oblake, a ne oko njih, u slučaju da magla prekrije nebo.

To je bio plan C. U međuvremenu je kružio na visini od sedam hiljada šesto metara, u bistrom vazduhu, izbegavajući vrhove oblaka.

Veliki Bleksmit se oslobodio hipnoze i izašao iz tela. To ne želim. *Previše volim ovu igru, volim svoj život, držanje časova letenja i upravljanje avionima.*

A kad se Sem oslobodio smrtnosti, jedne od prihvaćenih sugestija, zar se pojavio u nekoj drugoj, u nekoj sugestiji iz igara koje se održavaju u životu posle smrti?

Postoje čitavi novi nizovi mogućnosti, koje možete da prihvatite ili da odbadete: slobodni smo da poverujemo da smo duh, da nismo podložni ograničenjima smrtnika, zakoni koji pre sat vremena nisu mogli da se prekrše. *Uverenja drugih ljudi ne utiču na moj život, pomislio je, sve dok ne postanu i moja uverenja.*

Tek kad se uverimo da smo duh, lebdimo kroz zidove, neosetljivi na uverenja o nesrećama, olujama, bolestima, starosti i ratovima. Niko ne može da nas pokopa, ustrelji, utopi, zdrobi, digne u vazduh, muči, otruje, drogira, baci u lance, slomi, uguši, pregazi, zarazi, zarobi, istuče, ubije električnom strujom, stavi u zatvor, pokida, izmlati, obesi, spali, odvede na giljotinu, izgladni, utiče na nas ili manipuliše nama, niti možemo da se sukobimo s bilo kojom

osobom, agencijom ili vladom na Zemlji, u galaksiji, svemiru ili zakonu prostor-vremena.

Evo i loše strane: onog trenutka kad duh odbije da prihvati naše sugestije, više ne može da koristi naše igralište. Da prolebdi kroz njega, naravno, može. Da se koristi kao šta ga smrtnici koriste, za školovanje? Nije dopušteno.

Sem je, kao i ostali duhovi, verovao da je diplomirao prostor-vreme, razmišljajući o vrednostima koje su naučili i lekcijama koje su propustili u poslednjem životnom iskustvu.

Tu odluku ću da donesem kad dodem do nje, pomislio je pilot. Za sada ima i lakših stvari da se nauče.

Pritisak nije stvaran, na primer. Ta sugestija u obliku instrumenta je pokazivala tri hiljade osamsto metara. Radar je moje uverenje u moje pretpostavke, koje se očituje u obliku diska, napravljenog od nečega sličnog limu i staklu sa belim kazaljka na crnoj pozadini. Radar nije ono što izgleda. To su moji imajoni, uglačani da bi izgledali poput radara.

Taj instrument nije stvaran, kao ni pilotska kabina, avion, moje telo, planeta i ceofizički svemir. Sugestije. Promenljivi oblaci misaonih čestica, koji slede tragove onoga što odlučujem da verujem da postoji.

Šta jeste stvarno?

Nasmejao se sam sebi tri kilometra u vazduhu. Do juče je još bio srećan što može da preživi kao instruktor letenja. Sugestije, hipnoza i misaone čestice, koje svet čine čvrstim, čestice kamena koje se pretvaraju u kamen - to je rezervisano za filozofe, koji pernatim metlama čiste prašinu svojih kula od slonovače.

A sad mislim da je kamen hipnotisana sugestija i pitam se, ako kamen nije stvaran, šta onda jeste?

*Šta si mi to učinio, Bleksmite? Stvari se pedeset godina odvijaju lepo i normalno, a ti onda izneseš nekakvu nevinu sugestiju, kako svet nije ono što si mislio da jeste i, **tres**, sve se promeni.*

Preko nosa aviona, napred, vidio je kako se oblaci rastvaraju - više nisu predstavljali čvrsti sloj, nego su se razlomili. Rupe u slojevima. Dobro.

Tako je, pomislio je, sve se menja. Prihvati to.

Spustio je nos aviona, a brzina mu se popela sa sto osamdeset pet na dvesta deset čvorova.

Stvarno je ono što se ne menja. Da biste toga bili svesni, ne morate da budete graditelj svemirskih brodova; dovoljno je da budete običan pilot. Ako je nešto bilo istinito, ali sad nije, tada vise nije istinito i pitanje se vraća na početak: »Šta je istinito i zauvek ostaje istinito?«

Zaokrenuo je avion oko vrha oblaka, maglica je kliznula, šušteći pokraj vrha krila.

Nešto je stvarno. Bog, šta god Bog bio. Ljubav?

Ne moram ovog trenutka da znam šta traje zauvek, jednog dana ću to da otkrijem.

Šta je sad vazno? Ako ne moram da dehipnotišem ovu planetu u stilu Serna Bleka. Umesto toga mogu ponovo da hipnotišem. Mogu da odlučim u kom transu želim da živim. U dugoročnom smislu, mogu da uverim samog sebe u bilo koji raj ili pakao u koji zelim da verujem, i to upravo ovde na Zemlji.

Stanje goriva, ostalo ga je još za sat i četrdeset. Oblaci raštrkani i raskidani, stigao je do odredišta, aerodroma u Marianu. Spustio je nos aviona strmije prema tlu, brzina se povećala na dvesta dvadeset pet.

Šta ću da odaberem, pitao se, kako želim da živim? Biće to sigurno spuštanje na kraju ovog leta, jošjedna poseta kući, a onda... A šta onda?

Duga tišina u njegovim mislima.

Šta god pozelim, šta god zamislim da bi bilo zabavno da proživim.

Šta je najbolje i najsrećnije?

Uglavnom to imam i sad. Sjajan brak, dobre učenike, avione u kojima letim, prilično dobro preživljavam. Prilično dobar raj.

Nakon što se sve to promeni, iznenada mislim da znam kako funkcioniše svet, a kakva je to promena u meni?

Podigao je štitnik za lice na kacigi, pogledao u ogledalo na platnenom krovu aviona i ugledao sebe, nimalo drugačijeg nego što je bio tog jutra.

Znanje predstavlja promenu. Neko čitav život provede na tlu, a jednog dana ode u školu letenja i izade kao pilot. U čemu je

razlika? On ne zna, ogledajući se, ali sad je sposoban da izvede ono što je obično nazivao čudima.

I ja sam, pomislio je Džejmi Forbs. *I ja sam*.

19.

Na aerodromu Marian kupio je sendvič i pola litra mleka. Kad je avion bio na putu za gorivo, a kamion se odvezao, Džejmi je seo na tlo ispod krila i odmotao sendvič.

Znam kako to funkcioniše. Mogu da promenim sve ono što naizgled postoji, kad god to poželim da promenim. Sta ću da promenim, koje ću sugestije da dam samom sebi, hoću li da ih u svom transu prihvatim i da ih smatram istinitima, posmatrajući kako se svet oko mene menja?

Otvorio je navigacionu kartu Džeksonvila, niska brdašca obojena u zeleno i plava praznina Meksičkog zaliva. Izvukao je olovku iz džepa na rukavu i postavio je iznad plavog prostora.

Kad bih hipnotisao samog sebe, pomislio je, koje sugestije bih želeo da mi se ostvare? Na karti je urednim štampanim slovima pisalo:

Sve što se događa oko mene odvićaće se za dobrobit svih zainteresovanih.

Ljudi će prema meni biti ljubazni kao što sam ija ljubazan prema njima.

Podudarnost će me voditi drugim ljudima koji će mi daju lekcije koje treba da naučim i kojima ću ja takođe davati časove.

Neću da oskudevam ni u čemu što mi je potrebno da bih postao osoba kakva odlučujem da ću da budem.

Zapamtiću da sam ja stvorio ovaj svet, pa da sugestijom mogu i da ga promenim i poboljšam kad god to poželim.

Uvek ću dobijati potvrdu da se moj svet menja upravo onako kako sam i planirao da ga promenim, a promene te da budu bolje nego što sam zamišljao.

Podigao je olovku, pročitao šta je napisao. Naravno, pomislio je, nije loš početak. *Da sam ja hipnotizer, svidelo bi mi se kad bih iznosio takve sugestije.*

Tada je učinio nešto čudno. Sklopio je oči i pokraj sebe u tom trenutku, ispod krila aviona, zamislio napredan duh.

»Postoji li još nešto što bi želeo da dodaš?«, šapnuo je.

Kao da je olovka oživela u njegovoj ruci, počela je da piše sama od sebe krupnijim, smelijim potezima od njegovih:

Ja sam savršen izraz savrsenog Života, ovde i sad.

Svakog dana učim sve više o svojoj istinskoj prirodi i o moti koju sam dobio nad svetom pojavnosti.

Duboko sam zahvalan na svom putovanju, na tome sto moje najviše ja bdi nada mnogom poput roditelja i vodi me.

Olovka se zaustavila. Dok se kretala, Džejmi je imao osećaj da stoji u Prirodnjačkom muzeju u blizini divovskog Van de Grafovog generatora, tako da mu struja teče telom, a kosa treperi. Kad su se red zaustavile, nestala je i energija.

Hej, pomislio je, šta je to bilo? Nasmejao se samom sebi. To je odgovor na pitanje da li postoji još nešto što bi hteo da dodaš?

Nesvestan odgovor, jer se skrivao duboko u njegovoj podsvesti: Odgovori postoje pre nego što i postaviš pitanje. Ako misliš da treba da dolaziš polako, molim te, jasno to zatraži.

Ispravio je avion osećajući da svet nije sasvim isti kakav je bio pre nekoliko minuta. Nije shvatio važnost čudne red roditelj, nije se setio da zahvali onome, ko god to bio, ko je zapravo pisao.

20.

Dok je lebdeo od Mariane prema jugu, poslepodnevne oluje su se ozbiljno nabacivale munjama. Ekran njegovog GPS-a je pokazivao da su oblaci na visini od dvanaest hiljada osamsto metara, lokvice ljubičastih upozorenja, rasprsnute ispred njega u smeru kojim se kretao.

Džejni Forbs je na neko vreme zaboravio sugestije. Hipnotisan ili ne, kad čovek leti u malom avionu, neće da se igra s olujom i grmljavinom, pa su mu ta čudovišta privukla pažnju.

S obzirom da nije mogao da se popne dovoljno visoko da leti iznad oblaka, odlučio je da leti na visini od trista metara brzo se krećući, dok je mali avion vijugao između tamnih mlazeva kiše.

Teške kapi su se raspršivale i udarale po letelici pod pritiskom, perući krila i vetrobransko staklo, sve dok se nije okrenuo natrag prema vedrom nebu.

Danas nema ništa od letenja na autopilotu, pomislio je. Dobar je taj mali GPS, ali ako letiš pomoću instrumenata u blizini grmljavinske oluje, a ekran npravo tnda odluči da se isključi... to ne bi bilo zabavno.

Zašto se instrumenti nikad ne isključe za vreme lepih dana, kad vam nisu potrebni? Nije baš da mozete da računate da će da vas ostave na cedilu kadje ružno vreme, ali to se događa dovoljno često, da bi bilo dobro da budete spremni i da imate rezervni plan.

Ali sad mu je nekako ponestalo rezervnih planova. Dosta daleko je odmakao, ispod njega su se prostirale široke šume grmolikih borova, a put natrag prema Mariani su zatvorile zavese srebrom oklopljenih oblaka. Nisu svi izgledali preteće, ali ponegde bi se vidljivost smanjila na kilometar i po - još je bilo dozvoljeno da leti, ali u brzom avionu nije bilo sigurno.

Podigao je kartu sa poda i pronašao svoj položaj. Najbliži aerodrom devet i po kilometara jugozapadno. Pogledao je u tom smeru i video luku potpuno obavijenu teškom kišom.

Pošto je kao mlad pilot pokušao da se prizemlji usred oluje sa grmljavinom, odbijao je i pomisao da ponovo pokuša tako nešto.

Prvi najbliži aerodrom je bio Kros Siti, oko dvadeset pet kilometara jugoistočno, s razlomljenim oblacima i oblačnim nebom, oluja s grmljavinom se približava sa zapada. Okrenuo se u tom smeru, napustio svoju ravnu putanju i počeo da se kreće cik-cak od jednog aerodroma ka drugom, kao žaba na listovima lokvanja.

Kad se svi aerodromi ispred mene zatvore zbog oluje, odlučio je, sleteću u poslednji otvoren i pričekaću na tlu dok oluja ne prode. Sad je došlo vreme za to.

Šesnaest kilometara od Kros Sitija je ugledao oluju, otprilike crnu kao noć. *Uspećeš ako pozuriš.*

Naterao je motor da krene punom brzinom, spustio nos i mali avion je poskočio napred, brzina mu je porasla sa sto četrdeset na sto devedeset čvorova.

Naglas je rekao u kabini: »Moje najviše ja će sasvim dobro uspeti u ovome...«

Osamdeset sekundi kasnije je ugledao piste Kros Sitija, dok je vodeni zid, sličan trista metara visokom plimskom talasu, grmeo sa zapada. Ispod njega je zablistala munja i rascepila se u mraku.

»Vazдушna kontrola Kros Sitija, Plaža Tri Four Čarli se nalazi oko hiljadu šesto metara severoistočno, pristup za trista šesdeset stepeni iznad piste dvadeset jedan, ako saobraćaj dopusti.«

Ako saobraćaj dopusti. Kao da sad iko sleće. Čovek mora da bude lud da bi bio u vazduhu, a oluja samo se što nije spustila.

Uh-uh, pomislio je, izgleda da sam ja taj!

Njegov avion se naglo spustio prema pisti trideset metara iznad nje, leteći tek nešto malo sporije od dvesta čvorova.

Regulator na prazno, zastoj u vazduhu, okrenut niz vetar, brzina opada sa visinom, poluga za brzine spuštена, poluga za podešavanje krila spuštена, spusti nos i strmi okret, kraj piste se blago vrti njemu u susret, siv na kiši. Nekoliko sekundi nakon što se na pokazateljima opreme za spuštanje pokazao znak spuštanje točkova, gume su pljusnule na mokat beton.

Minut kasnije, polako klizeći prema parkiranoj rampi, Džejmi Forbs je postao zlatna ribica u posudi sa vazduhom, došlo je do proloma oblaka i bujice su šumele preko krova, tako da nije čuo rad motora, osim što se elisa još okretala. Nije video ništa drugo ispred sebe.

Zakočio je i zaustavio avion na pisti, a potop je neobuzdano šumeo, pažljivo je savio kartu kad je munja proparala nebo negde u blizini, a avion poskodo na točkovima od udara groma.

Na rubu savijenog dela karte, krupnim slovima piše:

Duboko sam zahvalan na putovanju, na tome što moje najviše ja bdi nada mnom kao roditelj i vodi me.

Siguran usred divljanja oko sebe, prvi put je primetio reč roditelj.

21.

Zbog Konvencije uzgajivača konja sa jugoistoka, svi hoteli u Kros Sitiju su bili zauzeti. Svi recepcioneri su bili ljubazni (*Ljudi će prema meni biti ljubazni kao što sam ja ljubazan prema njima*), svi su mu rekli da nema slobodnih soba, apartmana, ormara za metle, kućice za pse, sve do ponedjeljka.

Odlučio je da će te večeri raširiti svoj nepropusni prekrivač ispod krila aviona, moliti se za suvo vreme, a ujutro nastaviti prema jugu.

Molitva mu se nije do kraja ostvarila, ali su se pojavili komarci. Tek što se spustio mrak, njihovo zujanje je uništilo svaku pomisao na spavanje pod krilom. Povukao se u kabinu, čvrsto razvukao platno da te sitne zveri ne bi ušle, istegao se koliko je mogao, savio se uz levu stranu sedišta zguravši noge u prostor desne pedale kormila.

Malo se oraspoločio ponovo pročitavši Pilotski priručnik za T-34 uz bateriju, dvesta četrnaest stranica zanimljivog teksta i fotografija. Uspeo je da pročita trideset tri, pre nego što je svetlost baterije oslabila i ugasila se.

Usamljenost, zgrčenost, vrućina, vlaga, mrak. Još deset sati do zore. Zar to dobijate kad prihvatite sugestije o menjanju sveta oko sebe?

Nisi izgovorio sugestiju o udobnom krevetu svake noći, nešto mu je reklo. Spominjao si drugactji svet, onakav kakav bi ti zamislio kao istinit. To si i dobio. Ako si mislio da ne želiš izazove, to bi trebalo i da kažeš. Ako si mislio da ne želiš neudobnost, trebalo bi to da napomeneš.

Pomislio je da li bi pokušao da pronade rezervne baterije za svetiljku i na popis svojih sugestija da doda »Neću da ne osećam neudobno«. Bio je usamljen i bilo mu je vruće, bio je zgrčen i sve je bilo vlažno, počeo je da se guši u zatvorenoj kabini, osmehnuo se razmišljajući o promenama na svom popisu autohipnotičkih sugestija.

Imaću uvek dovoljno ukusne hrane i i spavaću dugo svakog jutra i nikad neću morati da iznosim smeće ili da plaćam račune.

Da je neko kampovao nedaleko od njega i osluškivao u mraku, čuo bi ga kako se smeje.

22.

Skoro da je zapamtio san, ali ne sasvim. Sat pre izlaska sunca pilot je zaspao. Našao se ponovo u školi, ili barem negde gde je bio okružen praznim školskim tablama.

Na tablama je bilo na hiljade reči, ali sve su bile izbrisane, red za redom tragova krede i brisanja. Tada je, neposredno pre buđenja, ugledao jednu tablu, s jednom rečju koja nije bila ispisana kredom, nego uklesana u kamenu:

Život

Video ju je na pola sekunde pre nego što su se table zavrtele i on se probudio s prvim svetlom na istoku i bistrim tamnim nebom.

Čovek koji nije pamtio snove, Džeimi Forbs, uhvatio se poslednjeg delića sna i držao ga se dok se nije rastvorio u praskozorju.

Zapamtiću svaki san koji mi je važan.

San mi je doneo odgovor, pomislio je. Na kraju!

Sad je krenuo je u potragu za pitanjem, imajući na umu odgovor. *Život*, pomislio je, *život-život-život. Da to zapišem?* Činilo se budalasto, ali je karta ležala na desnoj strani table s prekidačima. Izvukao je olovku i zapisao: *Život.*

Izgledalo mu je neizmerno važno da to zapamti. Iz trenutka u trenutak činilo se sve gluplje. *Život. Dobro. Sekunde su prolazile. Dobro* se pretvorilo u *A šta sad*, a to se pretvorilo u *Pa šta onda. Život.* Zanimljiva reč, ali dobro bi joj došao nekakav kontekst.

Kao pereca koja je odlučila da postane štapić, izvukao se iz kabine na hladan vazduh u kom nije bilo komaraca. Krila i tlo je delio skok od pola metra, a izgledalo mu je kao čitav metar.

Uh, kakva noć. Ukočen sam, ukočen, ukočen.

Tu, dok je sunce izlazilo, pre nego što je lance prihvatio kao istinu: Ne! Neću da ponavljam za tobom! Odbacujem tvoju tmurnu sugestiju o mojim osećajima, neću da se hipnotišem u bolest, ograničenje ili nelagodu. Nisam ukočen, ukočen, ukočen, nego sasvim suprotno. Savršen sam izraz savrsenog života, ovde i sad.

Ovogjutra sam savitljiv poput zmije. Ne osećam nikakav bol, nikakvu nelagodu. Savršeno sam zdrav, prepun energije, žustar, budan, odmoran i spreman za let!

Na jednom nivou je bio svestan da je odigrao svoj trik s dehipnotisanjem, a na drugom se pitao da li bi mogao da funkcioniše.

Na njegovo zaprepaštenje, funkcionisao je. Ukočenost je nestala, povukla se u prvoj polovini prve sekunde nakon što je odbacio sugestiju, umesto da je privuče kao neki krvopija vampir uz svoj vrat.

Pred svitanje je vežbao hodanje, kao da je savršeno neukočen i kao da je došlo do nekakvog čudesnog verskog isceljenja, hodao je s lakoćom, opušteno i prirodno.

Aplauz s unutrašnje galerije. Bila je to čudesna, refleksivna demonstracija: gotovo trenutno poricanje negativne sugestije, afirmacija prave prirode, sugestija nestala u limbu odbaćenosti, sposobnost za kretanje obnovljena u trenutku.

Ovaj svet zapravo nije onakav kakvim se čini, pomislio je trčeći nepoznatom pistom, kušajući pobjedu. Pošto će uvek da bude priče o sugestijama, ovako ili onako, zašto istinitima ne bismo smatrali sjajne, umesto dosadne? Zar ima nešto loše u tome?

Posmatraču to na ovaj način: reorganizujem sebe. Svaki put ću da zamenim negativne energije pozitivnim, da vidim šta te da se dogodi. Sam Bog zna da sam dovoljno dugo u ovom životu nasedao na negativnosti, sad je vreme za ono pozitivno.

Izgleda neobično da tako nešto jednostavno kao... Istog trenutka je prekinuo. To uopšte nije neobično! To je prirodno, normalno, ispravno!

Osmehnuo se samom sebi. *Nemojmo da se zanosimo... Ne! Vet sam se zaneo sa tom svojom reorganizacijom. To deluje! Ono što jedino prolazi kroz moja vrata su pozitivne ideje koje potvrđuju život!*

Zadržavam pravo da odbijem negativne sugestije od koga god dolazile.

Hajde, zarežao je misleći novi optimista u njemu ka silama tame, koja je vaša sledeća negativna primedba? Na videlo. Dajte sve od sebe!

Džejmi Forbs se nasmejao borbi u svojim mislima, kladed se na novog momka.

Hvala ti, pomislio je, obraćajući se unutrašnjem učitelju. Pretpostavljam da ćeš, počevši od ovog trenutka, da vidiš dosta pr mena.

23.

Posle oluje nebo se širom otvorilo. Ceo jugoistok je bio žestoko bistar, kako kažu piloti.

Možete da očekujete male loptice kumulusa oko podneva, pomislio je Džejmi Forbs pripremajući avion za let. Loptice koje će da se do sredine poslepodneva ponovo pretvore u oluju sa grmljavinom.

Kad je sunce raščistilo nebo na istoku, T-34 je podigao točkove i uspenjao se prema jugu. Hladan vazduh i gladak, kao nauljen led. Zamislio je sletanje kod kuće, savršeno spuštanje, klizanje do hangara.

Izravnao se na hiljadu metara, kad je vragolast deo njegovog uma postao davolji advokat, pa ga je gurnuo nasred pozornice.

Sletanje možda neće biti savršeno. Nešto bi moglo da pođe po zlu. Mogao bi da otkaže motor. Potpuni prekid električne energije. Točkovi bi mogli napola da se spnste i zaglave.

Pričekao je da optimista u njemu napadne te mračne ideje i sve ih odbaci. Ništa se nije dogodilo.

Moglo bi da dođe do zastoja u snabdevanju uljem.

Moglo bi.

Nećeš da kažeš daje to nemoguće? Da negativnosti nisu dozvoljene?

Šta je negativno u zastoju motora? Letenje voliš delimično i zato što je neočekivano. Prekid dovoda ulja je događaj, ispit. Ništa negativniji od ispita iz gramatike.

Naravno. U pravu si.

Zanima li te šta je negativno, Džejmi? Evo šta je negativno:

»Bolestan sam.«

»Zarobljen sam.«

»Glup sam.«

»Bojim se.«

»Odvojen sam od svog najvišeg ja.«

Nije ispit negativan, nego ono što dobiješ kad padneš na ispitu.

Zašto ne bi bila sugestija »Nema ispita«, odgovorio je pilot, hipnotiši me da letim bez ikakvih problema?

Ne, ne želiš da znaš zašto.

Zašto?

Zato što voliš da polažeš ispite, voliš da se dokazuješ.

Pilot je razmislio o tome. Nije reč samo o vazдушnim ispitima.

Ne samo o vazдушnim. Nego o svim ispitima.

Zašto ti imaš toliko samopouzdanja, kad ja nemam?

Pošto si upravo naseo na sugestiju da nemaš samopouzdanja, reći ću ti zašto. Ja imam samopouzdanje zato što ne pitam da li su ono što vidim oko sebe moja uverenja. Znam da jesu. Znam da to stvaram zbog važnih razloga. Uz tvoje dopuštenje, ja ću da se pobrinem za pitanje samopouzdanja, dok ti ne budeš mogao to sam da uradiš.

Hvala ti, ali...

Ali šta? Nameravaš li u tu prazninu da umetnes nešto negativno?

Poznato je da pilot ne misli sporo. Rečenicu: »Nikad neću biti u stanju stalno to da radim«, ispustio je kao vrući krompir.

Hvala ti, ali... ne treba mi tvoja pomoć.

Osetio je da se njegovo više ja zabavlja.

Dobro. Javi mi ako ti zatrebam. Doviđenja.

Bio je malo usamljen kad mu je otišao novi prijatelj.

»Ne osećam se usamljeno!«, glasno je rekao. Nije otišao, tek smo se sreli. Lepo je pronaći svoja ja na visinama i ona dođu kad ih pozovem.

Samopouzdanje koje je glumio rasplamsalo se u samopouzdanje koje je osetio. Njegovo drugo isceljenje u istom danu. Nešto se promenilo u Džejmiju Forbsu. Rasprave o kulturalnoj hipnozi nisu bile prazne red. Što je više ispitivao tu ideju, sve više je i sam uviđao da je istinita.

Odgovori na svako pitanje pojaviće se na neki jasan način, ponekad brz i neočekivan, i to iznutra.

Avion se nakrivio i proleteo kroz gornji deo magle na visini od hiljadu četrsto metara, privučen obludma nalik kokicama, koji sanjaju o divovskoj budućnosti. Njegova senka je na trenutak pala na sloj bele izmaglice, silueta aviona u oštrom crnom svetlu, smeštena u sredini savršene kružne aureole svih duginih boja.

O, Bože. Kad upravljate avionima, dobijate takve slike, fotografije u trajanju od pola sekunde koje zauvek nosite sa sobom. Kakav život!

Reč na školskoj tabli, prisetio se, *zar to nije zanimljivo, ret iz njegovog sna*. Malo ju je odgonetao, *Zašto je ta reč život bila usamljena, sve druge izbrisane?*

Je li moramo sve da ti nacrtamo?

Pozdrav, ponovo se susrećemo.

Želeo je da zna šta je stvarno, sećaš li se?

Pošto je sve ostalo samo sugestija i pojava, da, jesam, hteo sam da znam. Oh. Život? Život je stvaran?

Izravnao se na hiljadu sedamsto metara, njegova misao u obliku elise usporila je okretaje, smanjivši uverenje o okretajima sa dve hiljade sedamsto u minutu na dve četrsto, što se pokazalo na tahometru koji i nije bio tu. *Ne mogu da verujem svom vidu ili sluhu ili dodiru da će to da mi pokaže. Stvarnost, jer su svi oni deo mog transa.*

Pa ipak sam svestan da živim. Da sam stvaran. Ja jesam.

Oduvek si bio, začuo se šapat. Uvek ćeš da budeš.

Usprkos prevari u prostor-vremenu, koja kao da kaže »sad me vidiš, sad me ne vidiš«, pomislio je, uprkos svim njegovim sugestijama i pogrešnim usmeravanjima, pretpostavkama i uverenjima, uprkos svim njegovim teorijama i zakonima i pretvaranju da smo nešto što nismo, dakle bića koja uspravno hodaju na sve hladnijoj površini sferičnog kamena koji se otapa, na jednoj od desetak planeta koji do beskonačnosti crtaju spirale o trajnoj nuklearnoj eksploziji u galaksiji koja se vrti i eksplodira, u svemiru ispunjenom vatrometima, iza naše maske. Život je ono beskonačno, večno načelo koje se nikad nije rodilo i nikad neće da umre, a stvarni ja nije onaj sjedinjen s vatrama koje dogorevaju, nego s Njime.

Mi, koji smo ovde u našem malom uverenju o domu; drevni vanzemaljci u svom uverenju o civilizacijama poteklim sa zvezda; duhovna bića iz uverenja o životima posle života i snovima o dalekim dimenzijama; u svojoj suštini, svi mi se igramo simbolima, a svako od nas je iskrica i bljesak neumrle Stvarnosti.

Trepnuo je. *O čemu to razmišljam? Kako znam te stvari?*

To je zato što upravljaš avionima, Džejm...

Ma daj! To ne može...

...i zato što je to, kao kod svih, vet u tebi; sve vreme si to znao. Samo si sad odlučio da se prisetiš.

Je li tebi to zabavno?

Stvaranje svetova? Zabavno je, itekako, kad to radiš kako treba. Kao sto ti... kao sto svi mi otkrijemo da stvaramo svetove sa svakom sugestijom, svakom slikom, tvrdnjom, afirmacijom..

To ću da otkrijem?

Ne možeš više natrag, osim ako očajnički ne čezneš za dosadom.

Pilot je balansirao na rubu onoga što je ceo život čekao da nauči.

Daj da to razjasnimo, pomislio je, red mi da li idem u pravom smeru. Lebdimo negde naokolo, zamišljamo priču u kakvoj bi bilo zabavno da živimo...

Mi ne »lebdimo negde naokolo«. Otkud ti to?

...mi zamišljamo svoju priču i tako sebe zamišljamo kao igrače koji mogu da odglume tu priču.

Mi ne moramo da budemo ni u jednoj priči, reklo je njegovo drugo ja. No... dobro zasad. Nastavi.

Mi sebe stvaramo iz svoje mašte, sugestija i ideja, mi privlačimo sebe u okolinu u kojoj je mnogo ljudi u onoj vrsti transa u kakvoj i mi želimo da budemo.

Zapamtiću da sam ja stvorio ovaj svet, da ja mogu da ga promenim i poboljšam svojim sugestijama kad god to poželim.

Mi možemo u bilo kom trenutku da okrenemo našu priču u bilo kom smeru, ali je naša vera u prostor-vreme naše more, naša pozornica i tek što zaboravimo da možemo da je promenimo, živimo u nekreativnom, umesto u kreativnom transu.

»Kreativni trans.« Baš lepo.

Mi nemamo tela, mi ih neprestano zamišljamo. Postajemo ono što neprestano sugerišemo sami sebi, bolesni ili zdravi, srećni ili neznadežni, nepromišljeni ili sjajni.

Zastao je, čekajući reakciju. Tišina. Halo?

Slušam. Nastavi.

To je otprilike sve. Tu se sad nalazim ja.

Ne nalaziš se. Negde si mnogo dalje. Ali, veruješ da se nalaziš tu i to je u redu. Jesam li te dobro pročitao, dragi smrtniče? Upravo si shvatio da imaš plava krila, koja si oduvek imao u sebi i da

proživljavaš svoju maštariju o letenju. Stojiš na litici visokoj hiljadu metara, naginješ se napred, pun poverenja, izbacuješ krila, gubiš ravnotežu na tlu nadajući se da te da je pronades u vazduhu?

Tako je! Pronaći ću svoju ravnotežu u vazduhu ?

Lepo.

To su bile poslednje reči koje je Džejmi Forbs čuo od svog višeg ja neko duže vreme. U međuvremenu je slušao ono što je sam upravo rekao.

24.

Kad je prva kap kiše prve poslepodnevne oluje dotakla tlo, T-34 je već sleteo, napunili su ga gorivom i odgurali u hangar. Pilot se po kiši odvezao kud, zaboravljajući na let, uživajući u vremenu koje će na kraju da provede sa Ketrin. Mnogo toga je želeo da joj kaže i zanimao ga je njen stav o mnogim stvarima.

Sledećeg dana se prisećao šta se dogodilo na tom putovanju, ponovo je proživljavao let, oživljavao je slušanje i ideje, zabeležio što je više mogao od red do red. Njegov rukopis je ispunio sedamdeset stranica.

Njegovi učenici su strpljivo čekali kao kondori.

»Šta biste učinili«, upitao je tokom sledećeg školskog leta u maloj cesni s Klaudijem Kastelijem, »ako bi se zaglavilo kormilo?«

»Upravljaću bih krilcima.«

»Pokažite mi.«

»Sta biste uradili kad bi se krilca zaglavila?«

»Znad, sad su zaglavljani i kormilo i krilca, ili samo krilca, gospodine?«

»I jedno i drugo. Isključiću i kormilo i krilca da ne možete da ih koristite.«

Duga tišina. »To ne može da se dogodi.«

»Meni se dogodilo«, rekao je instruktor. »Kutija s alatom je kliznula ispod papudce kormila, a rukav jakne male devojčice u otvor za remenicu kabla za krilca. Tako sam naučio ono što ti učiš sada.«

»Ne znam.«

»Vrata, Klaudio. Otvorite vrata i videćete šta će da se dogodi.«

Učenik je otvorio vrata, gurajući ih protiv bujice vetra spolja.

»Čoveče! Pa to okreće avion!«

»Jasno. Okrenite se nalevo za devedeset stepeni, a onda jedan nađesno. Samo vratima.«

Pri kraju časa, pitanje je postalo duže: »Šta biste uradili kad bi se zaglavilo kormilo, krilca i visinsko kormilo, kad bi se prekinuo kabl, a svi instrumenti otkazali, kao i svi radijski aparati, kad bi se

regulator zaglavio potpuno otvoren s maksimalnom snagom uzletanja?»

»Poslužio bih se vratima i kontrolom mešavine da isključim i uključim motor...«

»Pokažite mi.«

Ti delovi lekcije bili su naporni za njegove učenike, ali umesto da ih to uplaši, nakon njegovih časova odlazili bi samopouzdaniji i ponovo se vraćali da još nešto nauče.

Na visini od šesto metara povukao je regulator unazad u prazan hod. »Gospođice Kavet, motor je ponovo otkazao! Gde ćete da se spustite?«

Učenica se opustila za peto prisilno spuštanje. Puka ruti- na: instruktor uspori rad motora, učenica pronade polje i klizne u položaj za spuštanje, kao da je na pisti. Kad njen instruktor primeti da će bezbedno da se spusti, pojača snagu, a avion ponovo uhvati visinu.

Ali ovog puta je bilo drugačije. »Tu ćete da se spustite?«

»Da, gospodine«, odgovorila je. »Smeđe polje pored polj- skog puta.«

»Sletećete bočno uz vetar, preko brazdi?«

»Ne. Niz vetar, paralelno s brazdama.«

»Sigurni ste da to možete?«

»Da, gospodine. Uspeću bez ikakvih problema.«

Džejmi Forbs je povukao papučicu za kontrolu mešavine na isključeno. Motor se sa malog broja okretaja spustio na nulu, elisa se s podrhtavanjem zaustavila, meka prigušena tišina vetra i avion se pretvorio u jedrilicu.

»Oprostite, gospodine, jeste li upravo...«

»Jesam. Gospođice Kavet, pokažite mi svoje najbolje spuštanje u to vaše polje sa potpuno isključenim motorom.«

Džejmi Forbs je mislio da se specijalizovao za instrukcije iz letenja koje piloti ne mogu da pronađu pre svoje prve krize u vazduhu. Sad je znao da je to nešto sasvim drugačije.

Ja ne podučavam, shvatio je. Ja predlazem, a učenici uče sami.

Ja dajem ideje. Zašto ne biste pokušali da otvorite vrata? Zasto ne biste pokušali da letite po osećaju, a ne prema instrumentima? Zašto se ne biste pokušali da se spustite u to polje s isključenim

motorom, a onda da iskočite iz aviona i skačete gore-dole po senu, dokazavši sebi da je golo tlo isto tako dobro kao i bilo koja pista kad moms da sletiš?

Ko je to rekao? »Vi niste instruktor, nego hipnotizer.«

Marija! U deliću sekunde našao se u vazduhu iznad Vajominga.

Umreću, a on se raspituje o mačkama? Od svih spasitelja ja završim s ludakom?

Bila je to Marija Očoa, ona koja je iskoristila slučajnost da spase svoj život i dotakne moj, koja mi je pokazala kako funkcioniše svet prostor-vremena. Kad sam hipnotisao Mariju, to nije bila dvadesetominutna pomoć koju sam joj ukazao, nego poklon koji je ona dala meni i zauvek me promenila.

Draga Marija, pomislio je, gde god bila ovog trenutka, predaću tvoj dar drugima.

Ponekad bi mu, veoma retko, neki učenik poslao pismo, nazvao ga ili mu poslao mejl: »Kad se motor zaustavio, zapravo, kad je eksplodirao, isključio sam dovod goriva, isključio sam mešavinu, elisa potpuno usporena, čuo sam Vas glas tik pokraj uva: Pokažite mi svoje najbolje sletanje na taj vas pašnjak s isključenim motorom, gospodine Blejne. Gospodine Forbs, svuda po vetrobranskom staklu bilo je ulja, ali ja sam držao kormilo, okrenuo ga do kraja, tako da sam kroz bočni prozorčić mogao da vidim bljesak. Ni ogrebotine! Najbolje spuštanje koje sam doživeo! Hvala vam!«

Čuvao je ta pisma.

Duboko sam zahvalan na svom putovanju, zahvalna sam svom najvišem ja na njegovoj ulozi roditelja i vodica.

Bilo je sivo jutro, nijednog oblačka, vidljivost u magli nula. Sedeo je za svojim računarom i ispisivao ček za najam hangara (*Neće da mi nedostaje nista od onoga što mi je potrebno da postanem osoba kakva želim da budem*), kad je zazvonio telefon.

»Zdravo«, rekao je.

S druge strane ženski glas, pomalo nervozan. »Ovaj, treba mi Džejmi Forbs.«

»Dobili ste ga.«

»Jeste li Vi instruktor letenja?«

»Da, ja sam instruktor letenja. Ali, ne dajem oglase. Nazvali ste broj koji nije u imeniku.«

»Želim da naučim da letim. Možete li da me naučite?«

»Žao mi je, gospodo, ja nisam takav udtelj. Kako ste došli do ovog broja?«

»Našla sam ga na zadnjoj korici časopisa o letenju. Neko je markerom napisao Vase ime i broj i red dobar instruktor.«

»To je lepo čuti. Ono što treba da znate je da podučavam tek kad dobijete dozvolu. Hidroavioni, mali avioni, napredno letenje. U blizini ima dosta letačkih škola, a ako posle poželite dodatne časove, nazovite me pa ćemo da popričamo o tome.«

»Nemojte da spustite slušalicu!«

»Nameravao sam da pričekam«, rekao je, »dok ne kažete doviđenja.«

»Brzo učim. Već sam uzimala časove.«

»To je nešto drugo. Šta je bočno jedrenje?«

»To je manevar koji u početku izgleda čudno«, odgovorila je, zadovoljna zbog testa. »Nagnete avion u jednom smeru, ali ga povučete u drugom. Bočno jedrenje vam pomaže da ne lebdite na vetru dok se spuštate i to je jedini način na koji možete ući ravno u vetar koji bi vas oduvao sa piste.«

»Dobra definicija.« Očekivao je onu iz udžbenika: *Postupak kojim se gubi visina, a da se ne dobije na brzini*, koja je samo delimično tačna.

»Oduvek sam želela da letim. Kao i moja majka. Nameravale smo zajedno da naučimo, ali ona je umrla pre... pre nego što smo stigle.«

Bilo bi im zabavno da zajedno lete, pomislio je. »Žao mi je.«

»Razgovarala sam sa... Prethodne noći sanjala sam mamu. Rekla mi je da naučim za nas obe, da će ona da leti sa mnom. Onda sam jutros pronašla časopis u kolicima u prodavnici s Vašim brojem. Kao da je... znam da podučavate neke početnike, zar ne? Baš nikada? Možda detaljniji intervju? Oni koji uče za dvoje možda uče dvostruko marljivije?«

Na to se osmehnuo. Pa ne bi to bio kraj sveta, pomislio je. *Ako ništa drugo, ima ispravan stav. Visina, odluka, želja za ostvarenjem.*

Razgovarali su još kratko i dogovorili se za vreme sastanka.

»Mama je rekla da svog instruktora letanja birate po boji kose«, rekla je, sad opuštena i srećna. »Znam da sam budalasta, ali Vi

imate sedu kosu, zar ne?»

»Koliko god bio skroman«, rekao je, »imam sedu kosu. Usput rečeno, ako Vam ne smeta, kako se zovete?«

»Žao mi je«, rekla je, »pretpostavljam da sam se malo zanela. Ja sam Dženifer Blek O'Hara. Prijatelji me zovu Dženifi.«

Kad su završili razgovor i nakon sedam sekundi dok ga nije popustio šok kad je čuo njeno ime, urednim i nesigurnim rukopisom je napisao svoj raspored letenja.

Podudarnost će da me odvede do drugih koji će da mi daju lekcije da ih naučim i kojima ću i ja takođe da dajem lekcije.

Nije joj to spomenuo, ali smatrao je potpuno verovatnim da će hipnotizerova kćerka da prođe na intervjuu i da će da nauči da leti. Proći će zajedno - Dženifi i njena majka. Obe.

Kraj

Table of Contents

[Naslovna strana](#)

[Impresum](#)

[01.](#)

[02.](#)

[03.](#)

[04.](#)

[05.](#)

[06.](#)

[07.](#)

[08.](#)

[09.](#)

[10.](#)

[11.](#)

[12.](#)

[13.](#)

[14.](#)

[15.](#)

[16.](#)

[17.](#)

[18.](#)

[19.](#)

[20.](#)

[21.](#)

[22.](#)

[23.](#)

[24.](#)